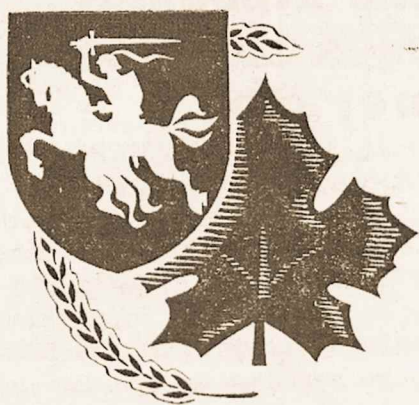

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

ADRESAS:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 6 (304) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1953 m. VASARIO-FEBRUARY 11 d.

PRICE 10 ct. XIII METAI

NAUJOJI AMERIKOS POLITIKA SUJUDINO PASAULĮ

DULLES SU STASSENU APVAŽIAVO EUROPOS VALSTYBIŲ SOSTINES IR PASIKVIETĖ Į WASHINGTONĄ JŲ MINISTERIUS. AMERIKA REIKALAUJA VISIŠKOS KOMKINIJOS BLOKADOS IR PASISAKO UŽ MANDŽIURIJOS BOMBARDAVIMĄ. JAU ATŠAUKTA FORMOZOS BLOKADA. DIDELIS TARPTAUTINIS SĄJŪDIS KYLA DĖL NAUJOS AMERIKOS POLITIKOS.

Naujoji Jungtinių Amerikos valstybių vyriausybė, paėmusi veiklios politikos kryptį,

OPIOSIOSE PASAULIO VIETOSE SUKĖLĖ DIDELES POLITINES AUDRAS.

Amerikos konkretūs tarptautinės politikos veiksmai pradėti Formozos sąsiaurio blokados atšaukimu. Vadinamasis JAV septintasis laivynas, kuris buvo užblokavęs Formozos Taiva no sąsiaurį, atšauktas ir Čiang kaišekas gavo laisvas rankas veikti prieš dabartinę Kinijos okupaciją.

Savaime aišku, kad šiuo atveju lygiai ta laisvę gali pasinaudoti ir Kinijos komunistai, kurie dabar gali pulti Formozą. Tačiau pusiau juokomis sakoma, kad laisvę gauna tik tai Čiangkaišekas, bet komunistams Formozą nebus padaryta prieinama...

Kai dėl kaltinimų, kad tokiu būdu daromi žygiai prieš Komkiniją, tai atsakingi JAV asmenys pareiškė, kad Amerika, jeigu klausimas būtų statomas iš esmės, turinti ir be to daugybę priemonių prieš Komkiniją, todėl esą nereikia šio reikalo perdėti.

Vis dėlto, šie

AMERIKOS ŽYGLIAI DĖL FORMOZOS ANGLIJOJE SUKĖLĖ DIDELĘ AUDRĄ,

dėl kurios Edenas tuojau kalbi no Londoną lankanti JAV užsienio politikos vadovą Dullesą. Po to jis seime pareiškė, kad Formozos blokados nuėmimas, kaip paaiškinusi JAV, nesiekia prieš Komkiniją agresingų žygių.

Bet reikalas ne toks paprastas, nes vieną JAV žygį seka kiti, kurie Anglijai labai jaudina. Anglija Kinijos komvaldžią bandė pripažinti kaip teisėtą valdžią, ji bandė daryti su ja kitus biiznius — prekybą ves ti ir jai pardavė daug karinės reikmės medžiagų, kurias komunistai, žinoma, panaudojo Korejoje prieš JTO jėgas. Savaime aišku, kad tai neišlaiko kritikos: reikia su Kinija kariauti ir tuo metu ją šelpti karo medžiagomis, todėl

AMERIKA PAREIKALAVO VISIŠKOS KOMUNISTINĖS KINIJOS BLOKADOS.

Tas nepaprastai sujaudino anglus. Ir dėl to Edenas turėjo seime raminti anglus, nes, girdi, Amerika pasižadėjusi nieko toli siekiančio nedaryti pirma apie tai nepainformavus D. Britanijos.

Neabejotina, kad JAV D. Britanija ir informuoja apie savo žygius, bet ar tas duoda kokios anodos D. B-jai, nes tie JAV žygiai ir ypač didesni ketinimai anglus nepaprastai jau dina.

Gal vienas iš keisčiausių reiškinių, kuriuos sunku buvo atspėti Amerikos gyvenime, yra **SANATORIAUS TAFTO PASISAKYMAI DĖL KOREJOS KARO.**

Taftas yra žinomas kaip Amerikos izoliacionistinės politikos šalininkas. Ir štai, šis izoliacionistas, kuris dar savo rinkiminėje kovoje griežtai statė reikalavimą, kad Amerika atsiribotų nuo Europos: reikalavo trauktis iš Korejos, dabar tas pat

TAFTAS REIKALAUJA BOMBARDUOTI MANDŽIURIJĄ,

nes visam pasauliui yra žino-

Pasaulinė įvykių savaitė

ma, kad Mandžiūrija yra Korejos karo bazė, iš kurios komunistai siunčia ir lėktuvus, ir pildomus žmonių dalinius, ir karines medžiagas. Visai logiška, kad tos komunistų bazės neturi jokio pagrindo būti neliečiamos. Ir Taftas JAV kongrese reikalauja bombarduoti tas Kinijos karo bazes. Jis taip pat pasisakė ir už Komkinijos blokadą, nors Anglijoje yra visai kitos pažiūros. Tas pažiūrų ne suderinimas kelia atatinckamas politines audras.

Visiems tiems reikalams aptarti JAV prezidentas Eisenhoweris į Europą buvo pasiuntęs užsienio politikos vadovą Dulles ir saugumo viršininką Stas seną, kurie aplankė Europos valstybių sostines, ypač Atlanto pakto valstybių ir ten rarėsi su atsakingais vadovais. Sugrįžęs į JAV

DULLES PAREISKĖ, KAD KELIONĖ BUVUSI LABAI SĖKMINGA,

nes su Europos valstybėmis susitarta visais jų keltais klausimais.

Komunistinė spauda gerokai ėmė pūsti, kad Dulles esą Parįžiuje sukėlęs didelį nepasitenkinimą savo pareiškimais, kad

EUROPAI REIKALINGA VIENYBĖ IR BENDRAS PASIRUŠIMAS GINTIS NUO SOVIETŲ AGRESIJOS,

Galimas dalykas, kad Dulleso pasisakymas ir buvo griežtokas, bet jis tai padarė todėl, kad Europoje ėmė reikštis atskiros valstybių nuomonės, kurios nesiderina su tuo dideliu reikalu, kurį diktuoja nepaprastai sovietinės agresijos pavojus. Mūsų akimis, Amerika labai gerai daro, kad Europai, kurią ji didžiuliu mastu šelpia, kad jai pastato ir tūlų reikalavimų, iš kurių nauda bus juk ne vienai Amerikai, bet visų pirma Europai ir toms valstybėms.

Dulles su Stasseniu ne tik tiktai susitarė su Europos valstybėmis ir savo kelionę laiko labai vaisinga, bet ir jų ministerius pakvietė į Washingtoną.

Kai taip kuriama Europos vienybė,

BALKANŲ VALSTYBĖS PAČIOS RŪPINASI SUDARYTI VIENINGĄ APSIGYNYMĄ.

Todėl intensyviai yugstata Turkijos, Graikijos ir Jugoslavijos derybos, kurių tikslas su daryti bendrą sutartą apsigynimą nuo sovietinės agresijos. Tarp šių valstybių sostinių tuo lat vyksta judėjimas, nes minis teriai mezga saitus. Tikimasi, kad netrukus bus sudaryta šių trijų valstybių karinė sąjunga, prie kurios yra numatoma prikombinuoti ir Italija.

Kaip ypatingas Balkanų vienybės ženklas, yra Tito sutikimas apsilankyti Turkijos Sostinėje Ankaroje.

ANTISEMITIZMAS UŽGELŽINĖS UZDANGOS PLEČIASI.

Vengrija išvarė Izraelio valstybės atstovą. Visur vyksta žydų persekiojimas, žinoma, šio nismo pagrindu. O kadangi šio nizmas pas žydus yra siejamas su Izraelio valstybės nepriklausomybe, tai visai suprantama, kad daugumas žydų yra sionis-

tai, — todėl jie ir kenčia nuo komunistinio režimo. Apie žydų persekiojimą sovietuose yra tiesiog fantastinių žinių, bet faktas lieka faktas, kad tas žydus nepaprastai jaudina. Net Montrealio žydų tarpe yra nemažas susijaudinimas, ypač, kad daugelis tai giminių, tai artimų ten yra pasilikusiųjų ir dabar atsidūrusių nežinomybės perspektyvoje.

Vengrijoje suimtas žydas teisingumo ministeris Deši, kurio pareidymu buvo suimtas arkivyskupas Mindsenti.

Ir iš Lietuvos ateina žinių apie žydų persekiojimą.

KOREJOS KARAS TEBESITĖSIA

Komunistai vėl pasiūlė derybas, bet sovietiniu pagrindu, kas derybas daro neįmanomas, nes sovietai reikalauja prievartos būdu grąžinti visus karo belaisvius.

— Švedijos min. pirm. Erlanderis apkaltino Rusiją, kad ji savarankiškai praplėtė nautra liosios jūrų zonos juostą ir ten gauda svetimus laivus.

— Grothevolis pripažino, kad rytinės Vokietijos biudžete karo reikalams yra paskirta 34 milijardai.

— Kanados užs. reik. min. Pearsonas pasakė didelę kalbą, nukreiptą prieš komunizmo užmačias.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

LIETUVOJE NAKTĮ AREŠTAI IR KRYŽIŲ LUPINĖJIMAS.

Bendrai paėmus, paskutinės sausio dienos ir vasario pradžia atnešė Lietuvai didžiausią nerimą. Nors jau iš anksto buvo aišku, kad Maskvos atakos „lietuvių ir žydų nacionalistų“ adresu metu, kaip perkūno pakinkyti, išsiliejo srovės enkavedistų, motorizuotų, ir pradėjo laukti duris. Sunku pasakyti, kiek suimta ir kiek suims, bet Berlyne minimi gana augsti skaičiai. Atrodo, kad bus seikiama nušluoti visas sąmoningai tautiškumą drįsęs kiek paciau palaikyti lietuvių sluogsnis. „Nacionališkumui“ apkalinta eilė kolchozų valdybų, ra jonų pareigūnų, švietimo srities darbuotojų ir didelė dalis dvasiškijos. Naujai atgabtų rusų kadrų užima areštuotųjų vietas.

Paskutinės žinios sako, kad ir bažnyčiose naujai paskirti dvasininkai pamoksluose skelbia Kremliaus blevyzgą. Netoli bažnyčios gyveną senesni žmonės atsisakė eiti į bažnyčią ir tenkinasi malda iš maldaknygių. Pasirodė keistų šventų jų paveikslų, maldų teksta koreguojami. Senosios maldaknygės suplyšę, kiti jas rąkomis perrašinėja. Šventųjų paveikslus kopijuoja fotografai ir slapta pardavinėja.

Kryžkelėse ir pakelėse nuo užsilikusių kryžių nulupinėta Kančia. Žemaitijoje už koplytėlės nugriovimą mokojo po 10 rublių. Niekienas vyko naktimis. Yra bažnyčių padegimų. Kapinėse nulaulyti metaliniai kryžiai. Naujai įsteigta organizacija — centras Vilniuje — priima atneštus kryžius ir per spaudą ir radiją ragina gyventojus „rinkti metalą“. Be metalo, organizacija supirkinėja visokios rūšies skudurus, seną gumą, „vailokus“ ir kitokių griozdą, kuris gali praversti karo pramonę.

Spaudžia dūkūs.

„Tiesa“ Nr. 230, rugsėjo 27, 1952. rašo: „Varėnos rajono „Tarybinės Dūkijos“ kolūkis pirma laiko įvykdė metinį visų gyvulininkystės produktų rūšių pristatymo valstybei planą. Viršum plano jau pristatyta daugiau kaip 2.000 kg pieno, 800 kg mėsos, 56 kg vilnos, apie 3.000 kiaušinių. Gyvulininkystės produktai tebestato mi valstybei viršum plano. Po 2.000—3.000 kg pieno viršum metinio plano ir žymų kitų gyvulininkystės produktų pristatė valstybei „aujo gyvenima“ ir „šviesos“ kolūkiai“.

Produktų viršum plano tiekimas dvigubai plaka paprastuosius kolūki ūdarbininkus. Visų pirma, tai sumažina produktus, kurie galėtų būti padalinti tarp dirbančiųjų proporcingai jų darbdariniams. Antra — kolūkių pirmininkas ir kiti administracijos pareigūnai gauda dėl to didesni darbadienių užskaitymą, o tai dar kartą mažina vieno darbadienio normą.

Koki okupuotoj Lietuvoj „mokslo“.

„Šiais metais... Vilniaus par tino švietimo tinkla mokysis apie 17 tūkstančių žmonių. Tai beveik dviem tūkstančiais daugiau kaip pernai... Apie 200 žmonių vakar pradėjo mokytis marksizmo-leninizmo pagrindų „Lelijos“ siuvimo fabrike. Iš vis omonėje sudaryti 9 ra teliai VKP(b) istorijos trumpa jam kursui ir draugo Stalino biografijai studijuoti. Be to, šiomet prie fabriko suorganizuota politinė mokykla“.

Kaune — „Vien tik Stalino rajone šiomet veiks daugiau kaip 200 ratelių ir politinių mokyklų, kuriose mokysis daugiau kaip 5.800 komunistų, komjaunuolių ir nepartinių... Leninio ir K. Požėlos rajonuose organizuota 299 rateliai, kuriuose mokysis apie 5 tūkstančiai žmonių“. „Tiesa“ Nr. 234, spalio 2, 1952.

8 namai, o gatvių... daug.

Iš Biržų. „Tiesa“, Nr. 234, spalio 2, 1952 rašo: „Karas su naikino 75 proc. Biržų miesto. Mieste išaugo aštuoni dviaukščiai gyvenamieji namai, naujas 250 vietų kino teatras; atsirado naujos gatvės — Dauguviečio, Pionierių ir kt.“

Kaip išpučiam gamybą.

Šiauliuose „dviračių fabriko vadovai visuomet iš anksto reikalauja daugiau vagonų įmonės produkcijai pakrauti, negu iš tikrųjų yra reikalinga. Štai, tik per 3 mėnesius įmonė nepakrovė 40 vagonų, kadangi neturėjo kuo juos pakrauti, o vagonus užsakė tik dėl „visa ko“. Dėl šios priežasties dešimtys vagonų stovinėjo be naudos po keliolika valandų. Ar fabriko direktorius drg. Nechorošas pasagalvojo, kiek tokiu būdu buvo padaryta nuostolių valstybei?“ O. Labanauskas, Šiaulių geležinkelio stoties viršininkas, „Tiesa“, 1952. X. 30.

Ir išmėlja ir priaugina.

„Bubių tarybinio ūkio... mėlėja M. Žilinskaitė iš kiek-

VISOJE KANADOJE PAMINĖKIME VASARIO 16.

Kanadoje, atsižvelgiant į sąlygas, Vasario 16-ji bus minima ne vienu metu — vienoje lietuvių kolonijose bus minima vasario 15 dieną, kitose vasario 22 dieną.

Vasario 16-toji ypač reikia gerai išaiškinti jaunimui, kuris arba Lietuvoje nėra buvęs, arba iš jos išvykęs tokiaime jau natvės laikotarpy, kad iš Lietuvos beveik nieko neliko atmintyje.

Vyresniojo amžiaus žmonės reikėtų apibūdinti naująją Lietuvą, kurios jie taip pat neįsivaizduoja, prisimindami senąją, dar caro laikų arba pirmųjų nepriklausomybės dienų

LIETUVOS GENERALINIS KONSULAS KANADOJE

min. Vytautas Gylys Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktuvių dieną, vasario 16 d., kalbės į Lietuvą per Amerikos Balso — Voice of America — radijo stotį. Atkreipia-

Lietuvą, kuri nepriklausomybės laikais yra labai pakitusi.

Visi tą dieną mintimis susijunkime su Lietuva, su mūsų tėvų, mūsų pačių tėvyne, prisiminkime tragišką jos okupacijos našta ir savo auka padėkime jai kovoti už laisvę, nepriklausomybę.

Visi tą dieną, nors ir mažiau sioje grupėje būdami, nors ir išblaškyti, nors ir pavieniai, — susikaupkime ir ryžkimės būti Lietuvai gerais žmonėmis, gerais tautiečiais.

Naujoje žemėje būdami, būdami jai lojalūs ir teisingi, savo tėvynės meilę kurstykime sa vyje ir ypač jaunimo širdyse.

mas į tai tautiečių dėmesys. Amerikos Balso, Montrealio - New Yorko laiku, galima girdėti 12 val. dieną, 4 val. po pietų ir 11 val. 15 min. vakaro.

VILNIAUS RADIJĄ KLAUSANT

Sėda „Lenino keliu“ kolchoze 2½ ha tvenkinį plaukioja karpiai, maži ir dideli, gyvuliai gavo 200.000 r. pajamų, stovi 200 karvių galvijė, tūščia skaitykla, žmonės pamilo dainą, iš „respublikų gavo įrengimus elektrinei, laukia atsiunčiant ir šviesos. Kolchozo choras dainavo Filharmonijos salėje Vilniuje ir šoko liaudies šokių.

Panevėžys. M. Melnikaitis kolchozo kultūros namų direktorė Bučinskienė dramos ratelijai turi 24 artistus, chore — 60 dainorių. Dainuoti daug padeda 60-tis Ant. Valiukas ir pa gyvenę Kryžauskai, vyrai ir žmona. Didelis gyventojų skaičius skambina pianiniais, kiti traukia vaikų orkestrėly. Choro dirigentas Antanas Belazaras ruošia koncertus apylinkių rinkiminėms komisijoms.

Joniškėlis. Apylinkės vardo kolchoze anksčiau trečdalis gyventojų buvo beraščiai, bet radijas ir juos išmokė rašto. Vincas Garsiūnas, 70 m., yra uoliausias skaityklos lankytojas. Jis perskaitė „Karas ir taika“, „Toli nuo Maskvos“ ir Tilvyčio „Usnynę“.

Panemunė. „Pirmūno“ kolchoze įstojo į partiją Meikas, Gabardas ir Tamulaitis.

Kretinga. „Laisvės“ vilniūnių audinių fabrike dirba 16 puikių kokybės brigadų, iš kurių puikiausios — Lekštaitės, Kėks

vienos jai priskirtų 13 karvių primelžė po 3.400 litrų pieno vietoj 3.300 litrų numatytų plan visiems metams. Versiminkė V. Bielkienė kiekvieno verselio vidutinį paros priaugimą padidino iki 750 gramų, vietoj 600 gramų pagal planą. Kiaulininkė E. Augustytė kiekvienos jai priskirtų kiaulių vidutinį paros priaugimą padidino iki 600 gramų vietoj 400 gramų pagal planą. „Tiesa“, spalio 31 d., 1952.

Kur plaukia Lietuvos turtai.

„Klaipėdos uosto įrengimų gamykloje pagamintieji automobiliai kranai sėkmingai naudojami Sachalinskogo Rygos, Odesos, Klaipėdos, Murmanskio ir daugelyje kitų šalies uostų“. „Tiesa“, lapkr. 2, 1952.

PANELĖ MILDĄ KAVALAITĖ

ir

PONĄ VYTAUTĄ ČESNĄ,

vedybų proga sveikina ir linki kūrybingo gyvenimo

J. Parojus.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: HEMLOCK 7920.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50		America & S. Amerika \$ 5.50	
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieskojimų kaina ..	\$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Yra ir liūdny reiškinių...

Dažnai mes pasidžiaugiamė gerais, gražiais, kilniais mūsų lietuviškojo gyvenimo reiškiniais, faktais.

Ir kaip nesidžiaugsi, jeigu tautiečiai sielojasi lietuviybės klausimais, jeigu jie aukojasi lietuviškų organizacijų, spaudos, meno - kultūros, tautos ir Tėvynės reikalams, jeigu jie reikalauja duosniai auko ir sunkiai uždirbtą dolerį randa būtinai skirti tiems tikslams, kuriuos mes vadiname didžiasiais. Tiesa, daugelis tai laiko pareiga, kiekvieno susipratęs lietuvių aiškiai suprantama ir būtina. Gali būti, kad taip ir turėtų būti. Bet, būdami realūs ir žinodami, kad praktika ne visada paseka teoriją, mes daugiau linkę prie klausimų priėjti iš konkrečios gyvybės praktiškosios pusės ir gyvenimo reiškinį vertinti pagal sąlygoms atitinkančius faktus. Todėl ir prie gerųjų, gražių mūsų gyvenimo reiškinų einama daugiau faktų susiklostymo tvarka. Todėl ir sakome, kad tai, kas pasižymi gera valia, gražiais faktais, yra graži ir girtina. Tuo mes ir pasidžiaugiamė ir net pasigiriame. Štai, žiūrėkite, kaip gražiai mūsų tautiečiai elgiasi, kokie jie susipratę ir kaip kilniai pasiaukoją bendruomenės, tautos ir Tėvynės reikalams! Tai gražu! Tai girtina. Tai yra visoms pavyzdžiui.

Deja, kaip sakoma, „nėra piktos be dūmų“. Ir mūsų gyvenime, deja, yra ir liūdny faktų, nemalonių reiškinų ir, nemalonių net sakyti, — pavojingų, net susirūpinimą keliančių reiškinų.

Eg ne vienas mūsų tautiečių pastebi tūlą, tūlose srityse, ne susivaldymą, koks kultūringam žmogui nedera. Bet, tai, galima sakyti, yra eilinis reiškinys, nors ir dažnesnis, bet ne visuotinis. Yra jam priešinigas, kuris taip pat persimeta į kraštutinumą — jau pernelyg didelį „susivaldymą“, kuris taigi nesiderina su kultūringo žmogaus laikysena.

Opesnis mums, kaip neskaitlingai tautai, tautinio išsilaikymo klausimas. Ties juo, nors ir ypatingai nepabrėžiant, reikia kiek sustoti, ypač, kad iš kaikiurių Kanados vietų ateina žinių, o ir vietoje galima rasti panašių pavyzdžių.

Vaidzduo dėlai pacituotinas vienas jau senokai gautas laiškas, kuris vis nesinorėjo kelti viešumoms, bet pasikartojant panašius faktams, jau skelbiame ir spaudoje, dabar sumiėtas. Štai jis:

„Deja, visa tai, kas parašyta, nėra linksma. Ir apie tai tik tai puse lūpų pasakoma tai, kas tikrai kelia susirūpinimą. Bet... pamėginkite visas negeroves parodyti tokias, kokioms jos yra tikrovėje, tai jau sekančią dieną ar besuskaitysite savo šonkaulius.“

„Nepriklausoma Lietuva“, neatsisakydama pati į šį klausimą spręsti, kviečia ir visus skaitytojus susirūpinti ir prisidėti prie jo sprendimo. Tikrai konsultatyviais pasisakymais, ne puolimais kitų, bet įsikišimu būdų ir priemonių, kurie padėtų mūsų tautiečiams išlikti moraliai sveikiems ir gyviems mūsų tautos ir brangiai Tėvynei. Juk reikalas nepaprastai svarbus ir opus.

„Nepriklausoma Lietuva“, neatsisakydama pati į šį klausimą spręsti, kviečia ir visus skaitytojus susirūpinti ir prisidėti prie jo sprendimo. Tikrai konsultatyviais pasisakymais, ne puolimais kitų, bet įsikišimu būdų ir priemonių, kurie padėtų mūsų tautiečiams išlikti moraliai sveikiems ir gyviems mūsų tautos ir brangiai Tėvynei. Juk reikalas nepaprastai svarbus ir opus.

J. Kardelis.

SPAUDOS APŽVALGA

VERTA PATIKSLINTI.

„T. Ž.“, aprašydami didelio Lietuvos valstybininko, visuomenininko, mokslininko ir politinio veikėjo, daugkarčio ministro, inž. prof. Ernesto Galvanauko 70 metų sukaktuvės, vėnuoję, kad „Ernestas Galvanaukas, buvęs Liaudininkų partijos kūrėjas ir t.t.“ I tai p. E. Galvanaukas atsakė: „Deja, aš nebuvau Liaudininkų partijos kūrėju ir net nariu. Prieš mano anuometinę tremtį aš priklausiau Lietuvos Demokratinės partijai, kuri anuomet telkė nesocialistišką jaunimą ir derino jo veiklą. Tiesa, aš

sukūriau Valstiečių sąjungą. Jos įkūrimas nebuvo Demokratinės partijos skaldymas, bet tik talkininkavimas, jos veiklos išplėtimas. Lietuon grįžęs iš tremties, 1919 m., neberadau Lietuvių Demokratinės partijos ir Valstiečių Sąjungos.“

Šiuose pasakymuose yra tūlių netikslumų, kuriuos objektyvumo ir istorinės tiesos dėliai reikalauja patikslinti.

Viena. Jeigu kalbėti apie vardus, tai „Liaudininkų partijos“ iš viso niekad nėra buvęs ir dabar tokiu vardu turintis nėra. Bet, kaip dažnai gyve-

APIE LIETUVĄ

PASAKOJA IS LIETUVOS ATVYKUSI LIETUVAITE, DABAR GYVENANTI MONTREALYJE.

4. Kaip atrodo dabar Lietuvos miestai.

Antrosios sovietų okupacijos vargus vargusi Lietuvoje tautietė, kuri dabar gyvena Montrealyje, pasakoja ir apie Lietuvos miestus, kaip jie atrodo praėjus per Lietuvą dviem karo bangoms.

Vilnius. Miestas nukentėjo kaikiuriuose dalyse. Yra visai sugriautų kvartalų, kaip pav. Vokiečių gatvės rytinė dalis, kur buvo žydų Getto. Beveik visuose didžiuosiuose Lietuvos miestuose sugriauti tiltai. Todėl sugriautas ir Vilniuje Žalioji tiltas, kuris veda į Ukmergės plentą.

Yra apgriautų namų ties kaiedra. Pav., arkivyskupo namai, kuriuose buvo miesto savivaldybės įstaiga įkurta, apgriauti. Jie dar nebuvo atremontuoti. Ilgą laiką riogsojo be stogo.

Priešingai leistiems gandoms, Aušros Vartų kpolycia yra išlikusi ir ji veikia.

Vilniaus, kuriam, kaip Lietuvos sostinei, ir dabar skiriamas didžiausias dėmesys, atstatymas vyksta labai išlėto. Centrinė Rusijos valdžia, kaip neoficialiai aiškinama sovietų valdžios sferose, neleidžia sparčiau atstatyti miesto, nes visų pirma turinti būti atstatyta „placiosios tėvynės sostinė — Maskva“.

Kaunas. Didžiausi Kauno nuostoliai — tiltai, kurie karo metu sugriauti. Kaip žinoma, Nemuno tiltą į Aleksotą sugriovė bėbėgdami iš Lietuvos sovietiniai valdininkai vadinami — Mažoji Amerika. (d. b.)

IS ANGLIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO.

Praeitų metų gruodžio 1 d. įsisteigė Manchesterio Lietuvių kultūros — sporto klubas, apjungiantis tautinių šokių šokėjas, choristus ir sportininkus. Vėliau galvojama apjungti scenos mėgėjų ir literatus. Savo veikime kultūrinėmis vertybėmis stiprinti lietuvių iš laikymą, o tarptautinė plotmė propaganduoti Lietuvos vardą.

Kultūros-sporto klubo valdybą sudaro: pirm. V. Steponavičius, sekr. A. Jakimavičius ir kas. A. Kvedaravičius.

Naujoji 1953 metų D. B. L. S. Manchesterio Apygardos valdybą sudaro pirm. A. Kuzmickas, sekr. M. Šiaučius, D. Steponavičius vicep. A. Norvaiša ir rktūros reikalų vadovas A. Pilkauskas.

Manchesterio liet. soc. linio klubo valdybą 1953 m. sudaro: pirm. L. Venckus, vicep. A. Kuzmickas, sekr. J. Bendorius, izd. J. Muraška, v-bos nariai: K. Bačonskas, Banaitis, A. Jakimavičius; J. Žemaitis, J. Navickas, Pr. Šnelius, V. Kupstys, Kumeta, Leksy.

D. B. L. S. Manchesterio skyriaus statomas paminklinis kryžius Mostono kapinėse — mirusiems lietuviams ir 700 metų Lietuvos krikščionybės jubiliejui paminėti. Pavasarį mano ma jį pašventinti.

Manchesterio liet. soc. klube biblioteka turi apie 400 knygų. Spaudos platinimą veda A. Gerdziūnas, pas kurį galvama ir „Nepriklausoma Lietuva“. J. Šiaučius.

Juozas Labukas, turintis Argentinijoje gėlių plantacijas prie General Pacheco stoties, augina calas, anemonas, holechos, rozes ir kitokias gėles, kurias parduoda sostinės rinkoje. Jų sūnus, Alfonsas Labukas, šiemet stoja industrinės inžinerijos fakultetan.

Tie dalykai, deja, užsimiršta. Galimas dalykas, kad tūlas netikslumas yra dar kai kuriuose terminuose. pav. Lietuvių ar Lietuvos demokratų partija, o gal, draugija?

Štai kodėl verta tuos dalykus, kol gyvi esame, ypač vyresnieji visuomenininkai, užrašyti ir duoti dar kitiems asmenims, ką žinantiesiems, patikslinti. Pav., kai Dr. K. Grinius rašė atsiminimus, jis kaiko neatsiminė ir jam tuos dalykus patikslino prof. Vaclovas Biržiška ir kiti. O juk netikslumai labai gali reikalus supainioti, kaip pav., šiandien apie Petra pilio seimą painioja net istorikas Z. Ivinskis. Kol gyvi ir to paties Petrapiilio seimo dalyviai — prof. Kairys, gen. Nagius ir kiti, — deja jau nedaugelis, — reikėtų būtinai užrašyti ir patikslinti, nes juk jau dabar daromos „istorijos“, kurioms „politinės kovos arena“ ir tt. Istorijai tikslumas labai svarbus.

J. K.

KAS BŪTŲ, JEIGU...

„Tėviškės Žiburiuose“ 4 (161) n-ryje padaryta klaida, kokių, beje, spaudoje visada gali įvykti: po antrašte „Siemo dvygnukai“ rašoma... apie kardinolų kolegiją, o po antrašte „Kardinolų kolegija“ rašoma... apie Siemo dvygnukus... Žinoma, tai nemaloni klaida. Bet kas būtų, jeigu tokia klaida būtų pasitaikiusi „Nepriklausomoje Lietuvoje“?...

Neužmirskime atnaujinti „Nepriklausomos Lietuvos“ prenumeratos

IR PARAGINKITE KITUS JĄ UŽSIPRENUMERUOTI.

TĄ GALIMA ATLIKTI PAPRASČIAUSIU BŪDU:

DEKITE PINIGUS Į VOKĄ IR PAPRASTU LAISKU SIŪSKITE ADRESU: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, 7722 GEORGE STREET, VILLE LASALLE, MONTREAL, P. Q. Nebuvo atsitikimo, kad pinigai būtų žuvę. Kam patogiau, prašome siųsti ar banko čekiu ar pašto perlaida — Money Order'iu. Kam sunku prenumeratą apmokėti už visus metus, gali mokėti dalimis. Naujai atvykusieji laikraštį gauna barginatol, kol prasikuria ir sugeba apsimokėti.

Laisvoji tribūna.

BAŽNYČIŲ IR LIETUVIŲ NAMŲ MONTREALYJE REIKALAI.

Š. m. vasario mėn. 1 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje Gerb. Klebonas iš sakyklos prašė lietuvius būti atsargiems ir nuo pirkimo lietuvių namų susilaikyti. Pirmoje eilėje statyti Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero bažnyčias, nes pirmoje vietoje stovi Dievas.

Jo šventa tiesa, bet taip ir yra. Turime du maldos namus, kuriuose reguliariai vyksta pamaldos. R. Katalikai pilnai yra aprūpinti visais šv. sakramentais ir kitomis religinėmis apeigomis.

Blogiau yra lietuviams su pasaulinio masto dvasiniais, kultūriniais bei tautiniais reikalais. Lietuviai blaškosi po miestą įsiekdami patalpų bei salių. Tiesa, gerb. klebonas priminė bažnyčios salę, bet ji pritaikyta tik bažnyčios organizaciniais reikalais, mažesnė grupė. Bendro pobūdžio minėjimams ir kitiems paruošimams ji netinkama, nes nepritaikyta vaidybai, koncertams, chorui, atskirų daininkų pasirodymams ir per mažą. Tad norint ką nors suruošti, iškilmingai paminėti, joje neįmanoma. Tenka ieškoti salę svetur ir dažnai susilaukti nemalonių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

Dėl statymo dviejų bažnyčių, reikėtų iniciatoriams labai rimtai pergalvoti: ar yra reikalas statyti dvi bažnyčias, ir štai dėl ko: Šv. Kazimiero bažnyčioje sekmadieniais susirenka (skaičius visur imu didesnius) 50—100 tikinčiųjų lietuvių.

Lietuvių namų išsigijimo reikalas yra būtinas ir neatidėliotinas, ypač dabar pasitaikius gerai proga: namai esančiomis sąlygomis pirkti tinkami ir pirkimo sąlygos labai mums prielankios.

MLT IR VLIKO KLAUSIMU

Gruodžio mėn. Vykdomoje Taryboje įvyko persitvarkymas: vietoje į JAV emigravusio M. Brako Informacijos ir Bendrųjų reikalų Valdytojo pareigas parėmė M. Gelžinis. Šis pasikeitimas įvyko pagal atskirą VLIKO — MLT sutartį, pagal kurią MLT turi VT savo atstovą. Kaip žinome, ši sutartis yra kompromisas tarp krikščionių demokratų srovės iš vienos pusės ir vad. laicistinių partijų bei pačios MLT iš kitos pusės. T. y., MLT visą laiką reišė pretenzijas, kaip Maž. Lietuvos gyventojų valios reišėją, būti lygiai su kitomis lietuviškomis organizacijomis atstovaujama VLIKe, kad galėtų kartu spręsti Lietuvos politines problemas. Šioms MLT pretenzijoms tačiau didžiausią pasipriešinimą iš pat pradžių rodė krikščionių demokratų srovė visose savo asmenyse. Kaip galima — argumentavo visi 5 šios srovės atstovai — leisti MLT ir VLIKą, kuri sudaro tik politinės partijos ir kovos organizacijos, t. y. tokios organizacijos, kurios apima savo esmę visus Lietuvos gyventojus neklausdami, iš kurios vietovės jie būtų kilę, t. y. VLIKą sudaranti grupių diferenciacija glūdi koncepcijoje, idėjinėje srityje, bet ne teritorijaliname principu. Todėl ir Maž. Lietuvos gyventojai, norėdami dalyvauti politinėje lietuviškoje veikloje, esą turi galimybės įstoti į atitinkamųjų pažiūrų partiją ir tuo būdu būsimai išspręsta bet kokia Maž. ir Didž. Lietuvos bendradarbiavimo problema.

Tačiau taip spręsti klausimą, reiškia nepažinti jo esmės. Partijos, jų programos, jų užnugaris — nėra dirbtinas atskirų asmenų kūrinys, bet jų atsiradimas savo šaknis turi tautos organizme ir jų išsivystymas yra glaudžiai susijęs su tautos evoliucija, su jos istorija. Tam tikro laikotarpio, tam tikros tautos visuomeniniame-taigi ir politiniame — gyvenime reišimosi būdai yra priklausomi nuo dabarties esamų ir praėitį buvusių sąlygų; nuo tos situacijos, pasakytų egzistencialistas, į kurią tauta istorijos bėgy buvo „nusviesta“ ir kuriuje jai teko augti ir tarpiti. Kaip žinome, mūsų tautos istorija tenka minimumui dalinti į dvi dalis: istoriją tos tautos dalies, kuri sudarė Didžiąją Lietuvos Kunigaikštiją, ir praėjusios tos tautos dalies, kuri būdama aiškių „avangardas“ nuo 13 a. vedė kovą su vokiečių atėjūnais. Visoje mūsų turtingoje istorijoje nei sykį nepavyko abiem tos tautos dalims pilnai susijungti vienoje Vilniaus di-

džiųjų kunigaikščių valstybėje (neskaitant to trumpo laiko tarpio, kada kryžiuočių ordino magistras buvo Lenkijos karaliaus ir Lietuvos D. Kunigaikščio vasalu); gi moderniais laikais tik nepilnus 20 metų Mažosios Lietuvos dalis Klaipėdos krašto formoje buvo sudariusi vieną bendrą valstybę. Ne gi tad galima norėti, kad šie nepilni 20 metų panaikintų visus tuos skirtumus, kurie atsirado per šimtmečius? Negi 20 bendrų valstybinio gyvenimo metų gali išlyginti tuos griovius, kuriais ilgų amžių gyvenimo bėgis perskyrė tautos kamieną. Todėl, jei mūsų politinės partijos ar bendrai visuomeninės organizacijos negalėjo įsitvirtinti net Klaipėdos krašte (apie M. Lietuvą bendrai jau nekalbėsime), tai šis reiškinys dar neduoda pagrindo nei apšaukti mažlietuvių separatistai, nei apkalinti D. Lietuvos visuomeninę diferenciaciją nereikalinga. Negi galime neleisti mažlietuviams dalyvauti mūsų politinėje veikloje argumentuojant, kad politinio gyvenimo formos M. Lietuvoje primena primena prieš varpinus laikus, kada nebuvo dar nei liaudininkų, nei krikščionių demokratų. Atvirkščiai, reikia džiaugtis, kad „lietuvininkai“, nustumti į defensyvią, sugebėjo sudaryti vieną bendrą frontą prieš „vokietininkus“. Nes ten, kur vyksta kova dėl egzistencijos, ten nėra ir negali būti rivalizacijos dėl įvairių koncepcijų, partinių programų ar politinės santvarkos sistemos. Bendros kovos prieš stipresnį priešą imperatyvu — vienybės — nevojimas, šią kovą jau iš anksto nulemia praėjusių laikų laimėjimai. Todėl nenuostabu, kad ir mažlietuvių nesiskirstė į socialistus, liberalus ar konservatorius, bet visi sujungto mis jėgomis stovėjo dėl jų lietuviškumo jų krašte išlaikymo. MLT yra pirmoji kovos organizacija prieš atėjūnus. Jei šiandieną pasaulis neabejoja, kad Klaipėda yra Lietuvos ir lietuviškosios miestai, tai nežiūrint šimtmečių svetimųjų viešpatavimo M. Lietuvoje, šio krašto autochtonai (prūsai) nepasuko atėjų ar finikių keliu, kurių vardus tesužinome iš istorijos vadovėlių, tai to tiesiogis kaltininkas yra MLT, kuri per imdama Mažvydo, Duonelaičio ir kt. tradicijas, išlaikė ją šio krašto lietuviškumą. Todėl MLT reikalavimas greta kitų or-jų dalyvauti politinėje veikloje yra savaime suprantamas ir argumentas, kad jos charakteris yra kitokio pobūdžio, negu atskirų partijų priimtą

prasmę, neturi visiškai pagrindo. Ne organizacijos apimtis nulemia jos dalyvavimą ar nedalyvavimą politikoje, bet tie uždaviniai, kuriuos ji vykdo ir tikslai, kuriems ji angažuojasi. Tad kyla klausimas, kodėl jau beveik apie metai laiko, kai nieko nei spaudoje nei politiniuose mūsų sluogsnuose nieko negirdėti apie MLT ir VLIKą įvedimą, lyg šis klausimas būtų jau užmirštas, palaidotas ar išspręstas. Dar daugiau: kai kurie smulkiau su M

LT prezidiumo politinė linija nesuspajinė tautiečiai (net patys mažlietuvių) nesųkį meta drasiai vad. laicistinėms partijos kaltinimą, girdi jos panaudojančios MLT ir VLIKo įvedimo klausimą savo „strateginiams“ ėjimams, glaudžiai jį rišdamos su „partine aritmetika“ etc. Ar ištikrųjų taip yra? Ne šio straipsnio uždavinys yra pulti ar ginti kurią nors organizaciją, partiją ar srovę. Te norime atvaizduoti tokią situaciją, kokia ji tikrai yra, kad vi-

DR. ANYSAS KALBĖJO KLAIDINGU ADRESU...

Nepriklausomos Lietuvos š. m. 2 Nr. buvo atspausdintas Dr. Anyso straipsnis „Mažosios Lietuvos Tarybos atstovo neįsileidimas į VLIKą“. Kalbamame straipsnyje yra kai kurių netikslumų, kurių atitaisymas tiesios labai yra būtinas. 1. Dr. M. Anysas savo etraipsnyje pateikia rimtai grįstą samprotavimą dėl mažlietuvių atstovo VLIKan įsileidimo tikslingumo. Kuriuo pagrindu Mažosios Lietuvos Tarybos atstovas įeiti VLIKan, ar kaip rezistentas, ar atstovaudamas kurią mažlietuvių partiją — kiekvieno atveju mažlietuvių atstovo įjungimą tektų vertinti teigiamai.

2. Tačiau antroje straipsnio dalyje kai kurie Dr. Anyso motyvai neturi atramos tikrovėje. Straipsnio autorius teigia, kad VLIKas, t. y. jo nariai bus autoritai naujos gudrybės, būtent suradimo motyvu, jog tik tuo atveju galės būti VLIKan pakviestas Mažosios Lietuvos Tarybos atstovas, tai bus VLIKo padaryta tiek būsimos Lietuvos apibraiža, tiek nustatyta Mažosios Lietuvos vieta ir mažlietuvių teisės išlaisvintoje Lietuvoje. Šitokių motyvų Dr. M. Anysas laiko nerimtu, nes šiandien neįmanu tokius aptarimus padaryti. Visa tai tiesa. Tik netiesa, kad VLIKas ar jo kurie nariai būtų šito sąlygojimo (pirma aptarti būsimos Lietuvos apybraiža ir teisės mažlietuvių) autoriai. Būsimos Lietuvos ir Mažosios Lietuvos koncepcijos autoriumi yra Mažosios Lietuvos Taryba, 1952 metų pradžioje savo bičiuliams išsiuntinėjusi tuo reikalu laišką, kuriame buvo šitaip pasakyta:

„... Visiškai užmiršti liko atskirų koncepcijų reikalų išdirbimas, apie taktiką jau nekalbant... Vieni ir kiti reikalauja aiškių ateities koncepcijų (Kokia bus Lietuva, koks bus Mažosios Lietuvos vaidmuo to

je valstybėje), toliau reikalinga... apsvaistyti ML reikalų taktinį kėlimą...“

Prezidiumas nėra numetęs šoną ginklo, o tik stabtelėjęs laukia galutinio su VLIKu minties „strategijos ir taktikos“ reikalais išsiaiškinimu... (Žiūr. 1952 m. Dirva, Nr. 17.)

3. Toliau Dr. M. Anysas suabejoja, jog greičiausiai ir VLIKo penketukas, savo laiku priėjęs ir palaikęs Mažosios Lietuvos atstovo VLIKan priėmimą, paskutiniu metu, pasikeitus tariai lygsvarai, gaisrui būti kitokios pažiūros, jei ligi šiol šis klausimas VLIKe nejudintų.

Taip, Mažosios Lietuvos VLIKan priėmimo klausimas paskutiniu metu nebuvo judintas VLIKo posėdžiuose, Ka dangi Mažosios Lietuvos Taryba iš VLIKo laukia būsimos Lietuvos koncepcijos... Keliais atvejais, pasitaręs su vienu kitu kolega iš VLIKo narių, esu klausęs M. Braką, ką saktų MLT, jei mes posėdyje keltume Mažosios Lietuvos Tarybos atstovo priėmimo klausimą. Atsakymas buvo trumpas: —

— Mažosios Lietuvos Taryba šito klausimo tuo tarpu nepalaikytų...

Po šiais pareiškimais, tariant Dr. M. Anyso žodžiais, taip pat kas nors galėjo slėptis. Tačiau tie pareiškimai buvo pakankami Mažosios Lietuvos Tarybos atstovo VLIKan priėmimo klausimą atidėti, jei jo nesu tiko palaikyti MLT, kuri iki šiol nėra atšaukusi praėjusių metų savo Bičiuliams išsiuntinto rašto su motyvais dėl susilaikymo reikšti pretenziją VLIKo matyti MLT atstovą, kol VLIKas neparuos būsimos Lietuvos koncepcijos ir nenusakys Mažosios Lietuvos vaidmens toje valstybėje...

Simas Miglinas, Lietuvos Laisvės Kovotojų atstovas VLIKe.

suomenė pati jau iš to galėtų daryti išvadas: kelti kam nors kaltinimus ar ką nors teisinti. Grįžtant prie mūsų iškeltos klausimo tenka pasakyti, kad savo laiku MLT iškeltą reikalavimą būti VLIKe atstovaujantiems labai energingai palaikė vad. laicistinės grupės. Jos aiškiai pripažino MLT teisę įeiti į VLIKą ir ją gynė visomis pastangomis kartu pabrėždamos, kad šis klausimas jos nesiejantis su jokia garsiaja „partine aritmetika“.

Šių partijų laikysenos ir pastangų dėka tarp VLIKo ir MLT įvyko ir minėtas kompromisas susitarimas, pagal kurį MLT dalyvauja politinėje laisvinimo akcijoje toje formoje, kad ji deleguotų savo atstovą į VT. Kaip kiekvienas kompromisas, taip ir šitas, negalėjo patenkinti nei laicistinių partijų, nei pačios MLT. Visą šią sutartį negalima kitaip vertinti (faktinai pradžioje visi ją taip tik ir vertino) kaip malum necessary, norint iš vienos pusės respektuoti teisėtą MLT reikalavimą, iš kitos pusės negasdinant tos mūsų visuomenės dalies, kuri sudaro KD srovės užnugarį ir kuriai evangeliko dalyvavimas VLIKe galėtų pasirodyti šio organo deklaravimu, frontininkų terminologija kalbant „pilnutinės lietuviybės“ atsisakymu.

Tačiau praėjo ištisi metai. Atrodytų, kad tai pakankamas laikas pereinančiam laikotarpiu užbaigti ir pereiti prie stabilios padėties. Juo labiau, kad ir progų tam buvo pakankamai. Todėl ne vienas savęs klausia, kodėl delsiama, kodėl nenorima praversti pribrendusios reformos, juo labiau, kad Lietuvių Frontui ir Vienybės Sąjūdžiui pasitarus su VLIKo, Krikščionių Demokratų partijai nebėra pavojaus, kad MLT galėtų VLIKe savo balsu nulemti „bedievių“ hegemoniją. Šiandieninė situacija MLT jau nebus lemiančiu veiksmu dviejų blokų kovoje, net jei ji ir pasireikštų. Kodėl tad nedrįstama padaryti didžiosios mūsų visuomenės dalies laukiamo žingsnio?

Gandeliai, o ir gerai informuoti asmenų pasitarimai leidžia spėti, kad šios stagnacijos šaknys glūdi pačioje MLT-jė. Turint galvoje, savo laiku Brazaičio padaryta spaudai pareiškimą, kad M. Brakas jam sakęs, jog esama situacija MLT esanti patenkinta, ir tą aplinkybę, kad šiuos Brazaičio žodžius nei pats Brakas, nei MLT oficialiai nėra demontavę, peršasi aiški išvada, kad tikrai

MLT savo nuomonę įėjimo į VLIKą atžvilgiu pakeitė. Šis nuomonės pakitimas, atrodo, yra glaudžiai susijęs su pačiu Brako asmeniu. Nes nuo jo atvykimo į Vokietiją ir aktyvaus įsijungimo į MLT prezidiumo darbus datos, MLT laikysena lyg ir patvirtina minėto pareiškimą žodžius: nei vienoje MLT ar jos prezidiumo deklaracijose jau nebekeliamas kategoringas reikalavimas būti VLIKe atstovaujantiems. Susidaro įspūdis, kad MLT, M. Brako ita koms susidarė koncepcija, kad jos svarbu gauti iš VLIKo tam tikriems MLT uždaviniams vykdyti materialinę paramą, o visa kita politinė akcija jos neprivalo įdomauti.

Tačiau ar tai yra Maž. Lietuvos gyventojų reprezentanto įtraukimo į laisvinimo akciją išsprendimas? Atsakymas gali būti tik neigiamas. Jeigu mes norime amžių buvusias sienas tarp Didž. ir Mažosios Lietuvos panaikinti, jei mes norime ligisil būsimą atskirą Maž. ir Didž. Lietuvos istoriją sujungti į vieną bendrą ateitį, tai augščiausias laikas šiandieną pradėti glaudžiai kartu dirbti prisiimant visą šio darbo nepakankamumo atsakomybę, kaip ir eventualių laimėjimų nuopelnus. Visos pastangos, sukurta bendrą valstybę, visi žodžiai apie broliškų jausmų puoselėjimą yra tušti ir beprasmiški, jeigu savo elgsena mes būsimie separatistai — žodis, kurio nenorės prisiimti nei „lietuvininkai“ nei „klirikalai“. Todėl pats laikas pamiršti visokią religinius ar panašaus pobūdžio rezervus ir bendrai kovoti dėl mūsų visų bendros ateities. Pirmon eilėn tačiau yra reikalinga, kad pati MLT aiškiai ir nedviprasmiškai pasisakytų, ar ji nori kartu su kitomis lietuviškomis politinėmis partijomis ir kovos organizacijomis dalyvauti krašto laisvini mo politinėje akcijoje, ar ji ir toliau, nenorėdama imtis bet kokios atsakomybės, apsiriboją grynai kultūrinii ir socialiniu iš Maž. Lietuvos kilusių žmonių interesų atstovavimu. Kitais žodžiais, MLT turi nusistatyti ar ji, būdama ištikima savo tradicijai, ir toliau lieka politinė kovos organizacija, ar ji keičia savo charakterį ir tam pa specifinė bendruomeninio pobūdžio mažlietuvių sąjungą.

J. Garnys.

Red. pastaba: Mažosios Lietuvos Tarybos atstovo p. V. Pėteraičio Montrealy pasisakymas (žiūr. N. L. 4 (302) nr.) yra visiškai aiškus. Tačiau kilusius tūlus neaiškumus geriausia galėtų išsklaidyti MLT pasisakymas. Neaiškumus reikėtų baigti, nes jie trukdo svarbų reikalą.

DR. JUOZAS KAŠKELIS

Komunizmo ideologijos tikrovė

III.

Komunistinio internacionalo istorija, organizacija ir uždaviniai.

Komunistinis Internacionalas, sutrumpintai vadinamas Kominternas, yra tarptautinė revoliucinė organizacija, jungianti, vadovaujanti ir faktiškai valdanti Rusijos bolševikų-komunistų partijai bei josios vyriausybei, viso pasaulio komunistų partijas. Tuo pačiu kominternu (vėliau pasivadinsiu „Kominformu“) istorija susieta su komunizmo idėjos bei atitinkamų organizacijų istorija.

Pats komunizmas nėra 1917 metų Rusijos revoliucijos išdava. Komunizmo sąvoka mokslui žinoma iš seno. Istorijos bėgyje galima pastebėti dvejopo pagrindo komunizmą: religinį ir ekonominį. Religinis komunizmas buvo pagrįstas grynai asketiška krikščionybės mintimi, atsisakant nuo viso turto ir vien tik Dievui pasišvenčiant. Tai senųjų krikščioniškų bendruomenių komunizmas.

Mūsų laikų komunizmas paremtas daugiausia ekonominiiais reikalais. Jojo tėvynė Prancūzija. Savo šiandieninį, viską ardantį, grynai destruktivinį, pobūdį komunizmas gavo iš iškarto. Buvo visa virtinė, net žymių mokslo vyrų, kurie bandė praktiškai įgyvendinti taikingą komunizmą — be revoliucijos ir smurto, tačiau iš tų bandymų niekas nesigavo. Tie bandymai ir vėlyvesnieji, o ypač mūsų laikų, pavyzdžiai parodė, jog komunizmas tokiu būdu, be revoliucijos, nieku būdu nėra ir negali būti praktiškame gyvenime įgyvendinamas.

Apie vidurį devynioliktojo šimtmečio komunistinė mintis ir akcija persikėlė į Vokietiją, kur tuo metu gyveno Karolis Marksas, daugiausia prisidėjęs prie radikalinio komunistinio judėjimo sukelimo. 1847 metais buvo įkurta pirmoji komunistinė partija, kuriai programą, pavadintą „Manifestu“, parašė Marksas ir Engelsas. Esmėje tas manifestas tapo viso revoliucinio komunizmo programa. Tą programą vykdydant, nesuskaitoma daugybė žmonių, vardan utopiško žemės rojus, o faktiškai tik tam, kad padėtų mažai saulelei diktatorių užvaldyti visą pasaulį, neteko savo gyvybės, tos pikto religijos fanatiškų pasekėjų buvo nužudyta. Tačiau ir tos priemonės vien tik įrodė, jog komunizmo idėja nėra gyvenimiška, nes kaip savo laiku taikingasis, taip dabar revoliucinis komunizmas netenka savo egzistencijos pagrindo — nesulaukė masių pritarimo.

Iki 1864 metų tas darbininkų komunistinis judėjimas neišsivystė iš atskirų valstybių ribų ir neturėjo glaudesnių

tarptautinių ryšių. Tais metais Londone (Anglijoje) buvo įsteigta tarptautinė draugija, kuri vėliau gavo pirmojo internacionalo pavadinimą. Jos vadovas buvo Marksas.

Esmėje pirmasis internacionalas nebuvo komunistinė organizacija. Ji tik Marksas suko komunizmo kryptimi ir norėjo, kad toji organizacija, visiškai nepriklausanti nuo kitų klasių. Jos galutinis tikslas, Markso manymu, turėjo būti politinės valdžios užgrobimas. Tai pasiekti jis manė tik revoliucijos kelią betinkant. Tačiau daugumas to internacionalo atstovų neigiamai žiūrėjo į klasių kovą bei revoliuciją kėlimą ir todėl reikalavo, kad proletariato būklė ir socialiniai klausimai būtų sprendžiami taikingomis priemonėmis. Darbininkai pamatė, kad Pirmasis Internacionalas ne darbininkų reikalais pradeda rūpintis, o vien tik kursto valstybių viduje neramumus, visiškai nuo internacionalo atšlijo ir jis 1872 metais visai subyrėjo.

Žlugus Pirmajam Internacionalui labiausiai išbuvojo socialistinės partijos, kurios tik dalį tėra perėmusios Markso idėjų ir jas savarankiškai perdirbusios ir gyvenimui pritaikiusias. Jų ir organizaciniai principai griežtai skiriasi nuo komunistinių, nes jos visų pirma dirba kiekviena savarankiškai, nepareidama nuo kito krašto tokių pat partijų. O komunistai reikalauja griežtos „vienybės“ ir priklausymo nuo vieno vadovaujančio organo. To siekė Marksas Pirmajame Internacionalo, o jojo pasekėjai antrajame.

Kadangi visos tos atskirų kraštų socialistinės organizacijos savo veiklos pagrindą dėjo „darbo klasės budrumą“ ir, daugiau ar mažiau, vadovavosi „marksizmo“ dėsniais, tai dėl tų principų bendrumo savaime iškilo reikalas tarptautinio bendradarbiavimo. 1889 metais Paryžiuje ir buvo įkurta nauja tarptautinė socialistinių organizacijų sąjunga, kuri buvo pavadinta antruoju internacionalu. Pagrindinis skirtumas tarp pirmojo ir antrojo internacionalo buvo, kad pastarasis sudarytas decentralizacijos principu. Programos pagrindai buvo tie patys. Kaip pirmajame, taip ir antrajame internationale komunistai kėlė savo reikalavimus — pirmą eilę visiškai panaikinti privatinę nuosavybę ir smurtu paimti politinę valdžią, pavadant ją vien proletariato klasei. Iki pat komunistinio elemento pasitraukimo iš antrojo internacionalo visą laiką buvo kovojama tarp socialistų bei komunistų dėl antrojo internacionalo principų ir taktikos. Socialistai reikalavo eiti taikingos demokratijos keliu, kad jokios proletariato diktatūros nereikia, o komunistai spyrė politinę valdžią paimti revoliucijos keliu. Pastarieji norėjo antrąjį internacionalą padaryti visiškai komunistiniu. Bet tas jiems nepavyko. Tvirčiausi komunizmo šulai antrajame internationale le buvo Leninas ir Rosa Luksemburg. 1907 metais Leninas, nebesitikėdamas antrąjį internacionalą padaryti komunizmo

irankiu, mėgino kai kuriuos antrojo internacionalo revoliucioniškiau nusiteikusius atstovus suglausti ir atskirą komunistinę frakciją, bet ir tai jam nepavyko... Tai geriausiai rodo, kiek Vakarų Europoje darbininkų tarpe komunizmas turėjo šalininkų. Didžiausi komunizmo idėjos kurstytojai ant rajeame internacionale buvo rusų bolševikai su Leninu priešakyje.

Leninas, negalėdamas sudaryti antrajame internacionale stipresnės komunistinės akcijos, dar didžiojo karo pradžioje iškėlė mintį sudaryti naują, komunistinį, internacionalą, kuris savistoviai siektų revoliucinių tikslų. 1915 metais Šveicarijoje, Cimervalde, įvyko Lenino šalininkų suvažiavimas. Tas suvažiavimas priėmė, Lenino pasiūlymu, rezoliuciją siekti revoliucijos, sabotažo, visuotinio streiko ir ginkluoto sukilimo keliu. 1917 metais, pildydami Cimervaldo programą, rusų socialdemokratai — bolševikai, vėliau pasivadinę komunistais, vadovaujami Lenino, užgrobė valdžią Rusijoje.

Komunistai, prieš tai įsitikinę nieko nelaimės antrajame internacionale, 1919 metais kovo mėn. 2—6 dienomis Maskvoje įkūrė trečiąjį, komunistinį internacionalą, sutrumpintai vadinamą Kominternu. Antrajame internacionale pasiliko grynai demokratiškai socialistiškasis elementas. Dabartiniu metu tas internacionalas faktiškai jau nebeegzistuoja. Tas 1919 metų suvažiavimas buvo sušauktas Lenino iniciatyva. Tame tarptautiniame komunistiniame pirmame suvažiavime dalyvavo 33 atstovai, atstūsti iš 19 kompartijų. Savime suprantama, kad tame kongrese buvo kalbama viso pasaulio darbininkų vardu, tačiau jau vien toks atstovų skaičius ir dar labiau tikra prasme atstovaujamy šalininkų skaičius tikrumoje tebuvo saujelė, turėjusi atramą tik Maskvos bolševikų tarpe. Tas pirmas Kominternas kongresas nustatė pamatinius Trečiojo internacionalo dėsnius ir paskelbė tam tikrą komunikatą. Iš trečiojo internacionalo buvo pašalinti visi kas bendravo su buržuazija. Antrasis ir visi tolimesnieji kominternas kongresai irgi įvyko Maskvoje, kuri per tai tapo savotiškos komunizmo bažnyčios Roma.

Pirmųjų dviejų internacionalų organizacija neturėjo vienybės formos ir vieningos disciplinos. Kiekvieno krašto socialistinės — komunistinės partijos dirbo viena nuo kitos nepriklausomai, pagal savo skirtungus statusus. Generalinė tryba taip pat neišdriso ir neįstengė jį vidaus reikalus kištis. Be to, tų abiejų internacionalų tikslai griežtai skyrėsi nuo komunistų tikslų. O trečiasis internacionalas — kominternas (kominformas) — buvo sukurts tokiu pagrindu, kuris jungtų vieno komunistinio tipo partijas. Jo vadovybė turi išakomosios ir vadovaujamiosios galios visų kraštų komunistų partijoms bei organizacijoms.

Bus daugiau.

BIRUTĖ VAITKŪNAITĖ

SIMTMEČIO KETVIRTIS „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSUI“.

RETAS KONCERTAS

Ritminė mankšta ir modernusis sokis

Žodis „mankšta“ sukelia įvairių asociacijų: žmonės atletiškaus raumenimis, tiksliai ir vie nodai atliekančius stūmimo ar kėlimo judesius; būrį mokyklinio amžiaus vaikų, pritūpiančių, išskėstomis rankomis ir vėl išsitempiančių; ar tiesiog šokinėjimą per „ožius“, lipimą virve, bėgimus ir tt. Visi tie vaizdai galėtų būti išaukti ir gimnastikos vardo, ir visi jie būtų surišti su koku nors fiziniu veiksmu, reikalaujančiu susikaupimo ir jėgos pasiekimo tam tikram greičio, augščio, tolumo ir jėgos rezultatams.

Tačiau, yra kita rūšis mankštos — ritminės — prigijusios ir bujojančios ne tik Vakarų Europos kraštuose, bet ir U. S. A. Apie jos tikslus norėtusi plačiau pakalbėti.

J. Dalcroze, XX-jo amžiaus pradžioje, Šveicarijos muzikos pedagogas, pastebėjo, kad ritmas dar stipriau pajuntamas ir išsidėmimas, jei sujungtas kartu su judesiu. Visi jo mokiniai turėdavo ne tik išskambinti, bet išvaikščioti ritmus ir rankomis išreikšti melodijos pakilimus ir nusileidimus. Tokiu būdu, trumpai aptariant, J. Dalcroze įvedė muzikos ir judesio vieningumą, ypatiną dėmesį kreipdamas į ritmą.

Rudolf von Laban, Vokietijoje, mylėjo žmogaus dvasią, pasireiškiančią kūno judesiuose, ir, kaip jis pats sakydavo, įvedė judesio laisvę — visą pusiškumą, techniška, remdamasis fiziškaisiais kūno dėsniais. Jis suprato, kad kiekvienas natūralus judesys turi savo „prigimtą“ ritmą, ir kad judesys yra neatskiriama surištas su erdve, taip kaip žmogus su Visata. Jam judesys buvo išraiškos priemonė.

Iš tų šaltinių vėliau formavosi visa eilė dar nepatirtų išpūdžių: kad yra visa eilė niuansų tarp ramybės stovio ir jo dėjimo, kad judesys gali būti ne tik įtemptas, bet ir laimanas, kad žmogaus kūnas gali būti subtilus instrumentas išreikšti įvairiai žmogaus dvasios dinamikai ir stovui. Visa šita partitūra pagimdė meninės išraiškos, arba dar vadinamą — modernųjį šoki.

Tačiau, šio straipsnio tikslas šiandien yra apsiriboti ritminės mankštos paskirtimi. Kaip iš straipsnio pradžios turėtų paaiškėti, ritminė mankšta skiriasi nuo paprastos eilinės mankštos pirmiausia tuo, kad

nesiekia rekordų ir neįieško raumeninės jėgos. Ritminė mankšta nori duoti vispusišką kūno apvaldymą, racionaliai vartojant jėgą.

Ji nori suteikti taisyklingą kūno laikyseną, gyvą nervų reakciją, ugdyti ritmo pajutimą, gerą orientaciją erdvėje ir patvarumą. Visa tai, iš pirmo žvilgsnio atrodo, tik „fizinės“ funkcijos, yra neatskiriama surištos su visu asmenybės kompleksu. Ritminė mankšta auklėja visą žmogų, jį jautindama, gilindama, drąsindama ir atverdama, lygindama nuo vienpusiškumo, duodama estetinių pergyvenimų ir laimingesnės bei tikslingesnės laisvės pajutimą.

Nepaprastos įtakos ir svarbos ritminė mankšta turi ir vaikų amžiui. Daugelis fizinių ir psichinių neišsivystymų gali būti šios mankštos metodais pašalinti, ir palengvintas žmogaus asmenybės išsivystymo laikas. Daugelis vaikų yra atgavę sveikatą, džiaugsmą ir gyvensnę fantaziją ritminės mankštos dėka.

Lietuvoje, nepriklausomybės metais, šios srities pionierė buvo Danutė Nasvytytė, kuri, bei gusi Vokietijoje — Berlyne Ritminės Mankštos ir Meno Šokio Mokyklą — pirmoji įsteigė tokios rūšies studiją Kaune.

Tremtyje — aktyviai šiuo metu tą darbą, šalia meninio, dirba buvusios jos mokinės, turėjusios progos pagilinti studijas Vokietijoje ir Austrijoje: Amerikos Valstybėje — Čikagoje, Liuse Grigaliūnaitė, Aldona Valeišaitė; Australijoje — įsikūrusi pati Danutė Nasvytytė, Kanadoje — Birutė Vaitkūnaitė, Jonė Kvietytė.

Ritminės mankštos išsivystymas, kaip jau minėjau, buvo kartu ir meninio — modernaus šokio augimas.

Kas yra šokis, ir koks yra skirtumas tarp klasikinio ir modernaus šokio?

(bus daugiau)

ELENA KUPREVIČIŪTĖ PARYŽIUJE.

Gruodžio 22 d. smuikininkė Elena Kuprevičiūtė buvo pakviesta dalyvauti — solo partijoms išpildyti — S. Bach festivaliui rengtame koncerte Champs-Elysees teatre. Koncertą dirigavo Goldschmidt. Teatras buvo pilnas žmonių, ir malonu buvo pasigėrėti Kuprevičiūtės pasisėkimais. E.

Mūsų bendradar bio Argentinoje

Argentinos lietuviai su pasi didžiavimu seneniai atšventė, savo kolonijos veterano, „Argentinos Lietuvių Balso“, 25 metų gyvavimo sukaktuves. Tai garbinga ir reta sukaktis Pietų Amerikos lietuvių tarpe, nes čia spaudos darbas ir gyva vima yra nepaprastai sunkus, dėl pačių šio žemyno valstybių sunkaus ekonominio stovio. Kaip visos Pietų Amerikos Valstybės, taip ir Argentina, nors savo spaudoje skleidžia begalinę propagandą apie puikio ekonominio stovį, tikrumo atsilikusi kultūrinė ir techninė pažanga. Dėl to, naujieji ateiviai šiame krašte randa tą, ko jie nesitikėjo rasti, būdami Europoje. Tik todėl naujųjų ateivių tarpe, ypatingai tų, kurių mažiau čia iskuria, tuoju pasireiškia dalinas išsiblaškymas ir paskendimas kovon dėl savo asmeniško rytojaus gyvenimo: viską, kas kultūringai ir tautiška, paliekant nuošaliai.

Sunku Argentinos lietuviams, nors jų čia priskaitoma gana daug, susilyginti kultūrinio atžvilgiu su anglais, vokiečiais ir kitų kraštų ateiviais, kurių dauguma čia atvyksta su kapitalais ir išnaudoja savo nauda šio krašto žmonių atsilikimą techniniu atžvilgiu. Jei anglai, vokiečiai ar kiti turi be galę klubų, mokyklų, tvirtą spaudą, tai lietuviai vos dešimt mečiama praėjus teįstengia arba visai neįstengia tą patį (da lina) turėti. Argentinoje lenkų, rusų bei ukrainiečių yra žymiai daugiau, bet jie dėl savo neorganizuotumo toli ir nuo lietuvių atsilikę ir pavydi lietuviams, turintiems dėl laikraščius, radio pusvalandį ir gražius meno vienetus. Aišku, kad lietuvių būtų to nepasiekę, jei jų tarpe nebūtų daugelis gerų patriotų ir kultūrininkų, kurie kiekvieną laisvą valandėlę paaukojo savo tautos labui. Ši kartą tenka paminėti „A. L. Balso“ Redaktorių K. Norkų ir leidėjų Pr. Ozinską, kurie šalia sunkios kovos dėl kasdieninės duonos kėsinio, beveik nuo pat pirmų ir ši kraštą atvykimo dienų be poilsio dirba spaudos darbu. Jei jų širdyse nebūtų įstrigę Dr. V. Kudirkos ir kitų, kurie mirė už Lietuvos ir lietuviškos spaudos laisvę, priešais žodžiai ir maldavimai ir lietuvių tautą, tęsti jų pradėtą kovą, kaip daugelis kitų, jie taip pat būtų pasitraukę iš kovos lauko tuo metu kai kritiškausiame momente stovėjo jų pradatas leisti „A. L. Balsas“, šiandieną Argentinos lietuvių

šio garbingo spaudos veterano sukaktuvių nebūtų šventę.

Šalia jų visuomet netrūko tokių, kurie savo talka ir aukomis bei patarimais nuolat talkininkavo bei talkininkauja. Ais ku, plačioji visuomenė to kartais neįvertina: puola redaktorių ir bendradarbių, primedami įvairiausius kaltinimus bei šmeižtus, kuo pasinaudoja įvairūs gaivalai ir lietuvių tarpe kursto nesantaikos ugnį.

„A. L. Balso“ 25 metų sukaktuvių proga iš viso pasaulio lietuvių kolonijų ir jo redakciją suplaukė širdingiausi sveikinimai ir linkėjimai ilgiasiu metų. Daugelis užsienio lietuvių suprastami tikrai sunkią Argentinos lietuvių spaudos ekonominę padėtį, su sveikinimais atsiuntė aukas, kurios šiuo metu labai „A. L. Balsui“ reikalingos, nes vyksta paskutiniai nuosavos spaustuvės namo įrenigmo darbai, kur neuž ilgo bus perkeltos mašinos, archyvai ir viskas, kas yra mūsų išsivijos istorijai naudinga. Spaustuvės namo statybai daugelis lietuvių nuoširdžiai auka, kartais ir nemažomis sumomis. Jau ilgas laikas, kai stambiausią sumą paaukavusio lietuvių garbė laikė, tolimos provincijos „Misionės“ lietuvis Mar. Kliukas, bet paskutiniu laiku šią garbę paėmė Brazilijos lietuvis Stasys Meliūnas. Šis stambus pramonininkas, sa vo pramonės reikalais lankydamasis Buenos Aires užuko į „A. L. Balso“ pastogę ir čia apsiukėdamas pranešė, kad paaaukavo 1000 Cruzeirų (apie 650 Argent. pezų) spaustuvės statybai. Tai ne pirmas ir ne paskutinis Brazilijos lietuvis parodęs savo duosnumą Argentinos lietuvių spaudai.

Šis Brazilijos lietuvių gestas yra pastaba kai kuriems Argentinos lietuviams, kurie save skaito milionieriais arba beveik milionieriais. Gal po šio svečio išvykimo atsirats toks Argentinos lietuvis, kuris viršys St. Meliūno paaukotą sumą, ir tuo užpelnys „A. L. Balso“ spaus tuvės statybos garbės rėmėjo vardą ir save aukso raidėmis įrašys į Argentinos lietuvių istorijos lapus.

Deja negalima praeiti nepaminėjus, kad kai kuriais atžvilgiais „A. L. Balsas“ girdėdamas skaitytojų vienokius ar kitokius nepasitenkinimus dėl laikraščio turinio, nekrepia ir tai dėmesio ir laikosi prie savo nusistatymo. Laikraštis yra ne vien redaktoriaus ir leidėjo nuosavybė, bet ir visų skaity-

to. Jauno reikia. Ir turi, nemislyk. Kalvis ramulę suka kuris laikas.

— Žiū!... Vėliau jie mėzė arklių gardus, versdami didžiausiais plakais. Tvarė buvo vėsoka ir taip erdvu — juo giliau jie leidosi, jog balsai skardėjo tartum pamiškėje. Nukarę nuo skersbalkių šiaudgaliai, aplipę vortinkliais, paliko aukštai, ranka nebesapiekiami. Pasipjaukę dėtus, iš peties lupę ir sutartinai, lyg susimerkę, krovė valkčio kraštus, ir paskui vertė į vidurio įdubimą. Mėšlas ilgas, ir taip sukrautas, nesiduooda lengvai išverčiamas.

— Šilumos Vinčiai! — du kartu plojo šake į kaupą. Kitas griebė vadžias: — Niece!

Arklys pamynė vietoje, gyslos suvirpėjo. Priklupdamas priešakinėmis, davėsi pirmyn, lyg mėgindamas išsinerinti iš pavalų. Subraškėjo pakanktės, vežlanys įjenu galuose susigniauzė, ir sunkus valktis išsivertė po duris į laidirį. Išdvakusios medinašų stebulės maskatavo, bruožėsi ir užkaiščius. Nuo šalydrangių mėšlas driekėsi ir vėlėsi į stipinų.

Piemuo varinėjo arklius. Sukdamas aplink galvą vadžias, stačians ant skersos lentelės, lėkė riščia iš lauko tuščiais, minkšta pūdymo keliute. Vincė versdamas pajuto tuo jau, kad nesiduooda gražiai šakė po šakės nuo krašto imti. Visas valktis iš karto juda — taip šėtonai mėžėjai sukryžma voję. Reiškia, — baigtuvės nebetoli, jei šitai. Jis šūktelėjo mergom:

— Vienodžiau, vienodžiau kapstykit! Kas matė taip — krūvom? Ariant stumtis vagoje! — Gaspadorius atsirado! — samdinė Juzė mostelėjo kapstomąja dvišake ir nuo jos žarų nustumusi mėšlo gniūžtis, nulėkė viršum galvos.

Kristina darbavosi atskirai. Šakelė šokinėjo jos rankose, kaip gyvas daiktas. Nebodama kaitros, skarelė užsmakusi ant akių, plėšėsi taip, lyg turėdama užduotį — kuo greičiau baigti ir bėgti kitur. Kur? Kurgi bėgti? — klausė pati savęs, savo minčių troškinama. Po mėšlavėžio eis šienapjūtė. Dar dauguma tebevargsta sodindami burokus ir kol jie baigs, čia jau bus ir su lobilais apsidirbti. Kaip ugnies pasigriebusi puldinėja motina. Šiomet ypatingai. Yra toks tarpas vidurvasaryje, kai rugiai dar tepradeda balti, o pievose jau želia atolas. Jei lietūs nesugašina, tai savaitei, kitai, ateina atvanga. Tada bus vestuvės.

Vestuvės... Vestuvės... Klausėsi Kristina svetimų, tolimų, nesuprantamų žodžių. Barkinų šluotos, susiglausdamos kuždėjosiais tais žodžiais. Raustantis dobilų laukas įvelė juos savo tankmė. Ir svėrės gijiai geltonai spigino akis jais. Ir trupėdami grumstai, ir šakelės koto girgždesys tą patį kartojo. Vestuvės bus...

O kita — kalbė atkakliai, atstangiai, lyg užsikirdama — širdis: — nebus, nebus... Kristina girdėjo širdies neatlaidų kalimą. Jos dūžiai siekė gerklę, tartum gyvu riksmu verždamiesi, apskelbti pasipriešinimą laukams. Ji spaudė krūtinę, kandžiojo lūpas ir buvo netoli ašarų. Dėl to ji tolinosi į pūdymo kraštą, kad jos veido nepamatytų, ir nereikėtų vesti pokalbio su Juzė.

Ir buvo kažin kas baisaus jos kūne, šanariuose. Ji traukė skarelę vis giliau ant akių, kad jos tik neišduotų. Kaip atakaitoje nusirpusi slyva, pritvinkusi saldaus vasaros krauju — ji galėjo plyšti kiekvieną minutę. Ji galėjo kristi, tik pajudinus šaką. Į žemę kristi, neišlaikyti to spaudimo iš vidaus, sprogdinančio kraujo gysleles. Visi žino — motina nelaiko liežuviu — kad vestuvės jau čia pat. Ir ji tik viena — Kristina — težino, kad taip nebus. Vestuvių nebus!...

Tasai žinojimas, tas nusivokimas, jai dusino. Ji buvo ap sunkinta tuo didžiu vidaus krūviu, pasijusdama akimirkomis silpstanti ir nebeapkelianti tos naštos. Bet ta valanda artėja. Ir jei ji sulauks vakaro, tada... Ji negalėjo spirtis motinai, kuri dideliais žingsniais varė pirmyn, ir užsispyrusi, tą reikalą. Duktė tylėjo. Ir čia ji kaupė — tyloje ir vienatvėje, savo protestą. Jeigu ji tik ištvers iki vakaro! Viskas paruos ta. O Dieve, Dieve didis!... Laikyk mane ir saugok! Atleisk mano kaltes! Ir tą, kuri bus padaryta.

Žemė pasivers po kojų. Užgrius debesys ant jos galvos — ji ryžosi žengti prieš motinos valią. Kas bus, kai ji pasigės dukters? O Dieve, būk maloningas ir atlaidus! Ji nieko taip nebijojo, niekas pasaulyje jos taip negąsdino, kaip tas, į kurio rankas ją stūmė motina. Ji kybojo, tartum po beržais, ir perplėsta į dvi dalis. Ir, tai, jau šiandien, ji atsitolins. Ji išeis, nors to ji dar nepajėgė apimti ir įvertinti. Tik viena — kad jau nebevalios jos, šleikščiai gyslota to žmogaus ranka. Dūmų ir miglų kamuoliai suposi jos kelias. Ji brido debesiu. Bet ji tolinosi... Ir tada viskas pasikeis. Kai ji bus toli — kas tada bedrįs ją susigrąžinti? Kai ji, svetimų žmonių tarpe, tarp nepažįstamų atsidurs? Kai jie bus vienu du?...

Tai netrukus prasidės. O nematė jokio vilties spindulio, kai nėrė jai virvė ant kaklo. Ji minėjo tą skaisčią pavasario dieną, kai į jos krūtinę įžengė palaima ir tikėjimas. Su meile ji grįžo prieitin ir užsimerkus regėjo tvaskančius žolynus pakely. Kaip nustebo motina, kai ji nebekėlė balso ir tarė, jog tegu būna taip, kai ji nori! O ji tik pasidavė pavėjui ir, lyg sapnuodama, plaukė žemyn, tolyn, gilyn — kur stūmė jos dalia. Ak ne, vėjas tačiau ją išneša ant kranto. Ir palaiminta ta valanda, kai ji pasikliovė savo laime.

Dar kartą ji norėjo atsigaiivinti tomis valandomis, lyg sustiprinimui ir pateisinimui to, kas jos laukė. Įkaitę grumstai trupėjo. Sudžiūvusios naginės spaudė kojų pirštus. Ji dirbo užsikvėpusi ir gyveno pavasario dienom. Tai turėjo palengvinti ir sutrumpinti lūkesčio tarpą.

Š. m. vasario mėn. 1 d. Čikagoje, seneniai dekoruotoje Letuvių Auditorijos salėje, įvyko Lietuvos Valst. Operos solistės Elzbičtos Kardelienės ir kompozitoriaus prof. Vlodo Jakubėno koncertas.

Koncerto programa atsidėjus parinkta. Visi dalykai prasmingi ir augsto muzikinio lygio. Pigių efektinių smetelių čia nepakliuvo. Tiek lietuvių kompozitorių, tiek klasikų išpildyti vertingesnieji kūriniai.

Koncertas pradėtas K. V. Banaičio daina „Vai toli, toli“. Sekė St. Šimkaus „Oi, ko verki, sesele“, K. V. Banaičio „Ankstai rytą“ ir A. Kačanauskos „Kad aš naslaitėlė“. Visos dainos meistriškai atliktos. Ypač jaudino naslaitėlės daina. Pilnoje publikos salėje viešpatavo tylą. Daug kas slėpė ir šluostė ašaras.

J. Žilevičiaus „Ratai“, Vl. Jakubėno „Mėlyni varpeliai“, G. Gudauskienės „Piemenėlis“, S. Gailevičiaus „Lopšinė“ ir Kalninės „Svetimam krašte“ nuskambėjo lygiai gražiai. G. Gudauskienės „Piemenėlis“ priminė Lietuvos laukų lygumas ir pasiekė augsto meninio lygio. „Svetimam krašte“ daug ką jaudino. Nenuostabu: dauguma publikos — tremtiniai.

Antroje dalyje klasikų dainos. L. van Bethoven daina „Myliai tave“, W. A. Mozart „Lopšinė“ ir R. Schuman „Aš praradau tave“ parodė solistės meninius sugebėjimus, mokytojų, todėl skaitytojų nuomonės ir pastabos dėl laikraščio turinio turi būti imamos dėmesin. Kaip geru pavyzdžiu gali būti JAV lietuviški laikraščiai, kurie po antrojo pasaulinio karo susilaukė patarimų ir kritikų iš naujųjų ateivių — tremtinių, pakeitė savo turinius beveik pagrindinai. Todėl lyginant prieškarinius JA V laikraščių turinius su pokariniais (dabartiniais) gaunasi didelis skirtumas.

Baigiant, tenka Argentinos lietuvių spaudos veteranui „A. L. Balsui“ palinkėti ilgiasiu metų, o redaktoriui K. Norkui ir leidėjui Pr. Ozinskui geriausios sveikatos, išvermės narsumo kovoję dėl pavergtos Tėvynės laisvės, lietuviybės išlaikymo ir kultūros, tvirtai savo rankose laikant lietuvišką spaudą — aštriausią ir galingiausią mūsų dabartinės padėties ginklą! Jų vardai savo laiku ras garbingą vietą mūsų tautos istorijos lapuose.

Leonas Kančauskas. Buenos Aires, 25. I. 53.

lą ir augstą muzikinį subrendimą.

SKULPTORIAUS A. MONČIO DARBAI. Laono mieste skulptorius A. Mončis supažindino Laono miesto visuomenę su savo darbais-statulomis, stotimis, kurias jis įrengė Saint-Marcel bažnyčioje. Paryžiaus ir vietos spauda labai gražiai atsiliepė apie skulptorių A. Mončį, pabrėždama jo lietuvišką kilmę ir džiaugdamasi jo kūrinių ir darbu Prancūzijoje. Paryžiaus vakarinis dienraštis „France-Seir“ gruodžio 12 d. įdėjo straipsnį „Transfuge de derriere le rideau de fer, le sculpteur lithuanien Mončys decore Saint-Marcel de Laon“. Šis dienraštis turi didžiulį tiražą — apie 450.000 egz. E.

MARIUS KATILISKIS

Apyaušrė

Išsimarkstę iki pusiaublauzdžių srutose ir kepure atsmakę ant pakaušiu, pūkstė vyrai ir keikėsi mėždami kiauinių girdus. Nugį tos žvilgės taip susiknisa, suverčia, jog nebežiūri rvo kurio galo pradėti. Smeigi šakę, o keliasi kitakrėste. Šakikočiai braška, nors pasiusk!

Jau matyt dročiū nebuvot suvėrę kiauilėms į nosis. Taip sujaukta, kad nė ryto, nė vakaro neberasi, — užpuolė vyrai šeimininke.

— Tegį, tegį, vyraičiai, kai nėra tikro gaspadoriaus, tai visa a taip. Visada. Ką aš nabagė, ar tai moteriško darbas? Lek! paplasta, puldinėji šen, puldinėji ten. Nebespėji...

— Nugį Vincė kam?

— Jau tas! — šeimininke išskėtė rankas, lyg laimindama — Duok šventą Dvasią. Išvėsias, kaip jauja vasarą. Te, būvom suvėrę, būvom. Ką darysi nevērės. Pabus kiek, ir išaukia. Juk dirba, kaip su kojom. Kad tik nu oakių atlamti. Tegį va, išgerkit, vyraičiai, rūkstelės — antrininko, širdis atsisaus.

— Rūkštis ne pro šalį... — šluostėsi darbininkai bur-nas ir atsigrėžė, ašotį pastatė į langą, iš kur kudakendama iššoko višta.

— Še, ir kiaušį padėjusi. Kad nesugrūstume kartais. Pairs k tamsta.

— Nu, tos karkynės, išmėto pašaliais. Prie klėties visas pulkas seka. Sėtuvę miežių iš karto surija. O kai reikia surinkti turgui kokią kapelę... Tegį, kažin, vyraičiai, kaip sakot, ar baigsit?

— Jei bus geros baigtuvės, tai gal?... Antrasis smeikė statmenai šakę, primindamas koja. Žarų galai sugirgždėjo pasieke žemę.

— Dar per visą šakę. Vietom ir giliau. Gal kartais?... — Pasipauskit, pasipauskit, vyraičiai. Alų pabaigėm, teisybė. Tegį, vynelio, gero, vyšninio... Bus, bus, kaipgis. Va, čia šneku, o darbai viduje laukia, — apsisukusi puolė ir jau kieme, lyg atsiminusi, lyg ir grasindama: — Kad tik mano klemutė greičiau iš tos kariuomenės pareitų! Pailsėtų ma no galva vargdinė.

— Reikia jai... Boba, kaip vėtraunė — žioja į visas puses. Kiek nukanda, kiek ne. Ir Klemis negavęs valios į savo ankas parėjęs. Tokia bent...

— Pinigėlio tai turi prislėgusi. Nedyvai, kad Stočkus Rabinui dantį galandu. N

— Jaugi ir eitų už Stočkaus? — Ei, merga, kaip nutekinta! — pliaukštelėjo liežuviu jaunesnis ir tamsiai ideges, einas per žmones dienininku, ir viską žinąs. — Ar jai toks rūplio beržo stuobris? Purtoši iš

PASKUTINĮ ŠEŠTADIENĮ PRIEŠ UŽGAVENES!

Nepraleiskite progos tikrai linksmai ir maloniai praleisti laiką savųjų tautiečių tarpe.

Š. m. vasario 14 d. U.N.F. salėje 287 College St.

IVYKS ŠAUNUS

KAUKIU BALIUS

Grojančiam geriausia Kanadoje liet. tautiniam orkestrui, „Trimitas“, vašinantis alučių ir kitais bufeto įvairumais, tikrai puikiai užsigaivėsime prieš tą ilgą ir sausą Gavėnios laikotarpį.

Gražiausiai pasirodžiusios kaukės bus premijuojamos vertingomis ir gražiomis dovanomis.

Pradžią 7,30 vakaro. Bilietai prie įėjimo.

Vietas rezervuoti galima. Tel. LL 5935 6 7 vv.

L. A. S.

WINNIPEG**„RAUDONASIS „MISIONIERIUS“ WINNIPEGE**

Sausio 25 d. turėjome nepaprastą įvykį, būtent grįžo iš už geležinės uždangos draugas Grinkus, buvęs Vienos taikos kongrese. Nors ir nevisiems buvo parnešta apie jo atsilankymą, tačiau atvyko ir daug neprašytų, kurių tarpe ir man garbė teko ten būti. Aš ir noriu jums, gerbiamieji, kurie negalėjote ten būti, papasakoti, ką įdomaus ten girdėjau.

Taigi salėje susirinko nemažai klausytojų — ir kviestų, o dar daugiau nekviečių. Įdomu žinoti, visiems, ką taikūs apas talas apskelbė.

Well draugai, — pradėjo sekretorius, — turime nepaprastą svečią, kuris pasakys, kas daroma dėl taikos ir kas dedasi už geležinės sienos.

Ir po trumpos įžangėlės pradėjo kalbėti garbusis oratorius iš Vancouver'io.

Sakė, jog kelionė buvusi įdomi. Matęs Londoną, jame žmonės netaip daug kalba apie karą kaip čia, ar USA, kas maloniai nustebino taikųjį keliautoją. Pagaliau privažiavo ir Vieną, kur jankių būriai švaistosi su šobliu ir džipais mandravojo, vis provokuodami karą. O kitoj pusėj mūsų taikos apas talas negalėjo matyti nei vieno pasiutusio kareivio. Ir taip jis, vargšas, nematė jo iki pat Vienos. O čia (aš įsivaizduoju mūsų keliauninko džiaugsmingą susijaudinimą) pamatė rusų kareivį. Vienai vieną, žinote.

Vienoje svieto daugybė, kaip Prienuose per atlaidus; ir jauni ir seni vis plakatus neša su lozungais už taiką ir tėvėli. Kaip majastotika! Ir taip mūsų piligrimas atsidūrė taikos kongrese. O čia, va jargu tėliu, tai svieto: ir iš SSSR ir iš Lenkijos ir iš Kinijos ir pamelė Kaunaitė iš Lietuvos (ji irgi už taiką, mat panėlės sūnus žuvo per karą), taigi ir darbininkų, ir kunigų, ir daktarų, ir batsiuvių, žodžiu visokių. Dar ir daugiau jų būtų buvę, jei amerikiečiai ir kiti imperialistai nebūtų daugumos su laikę, prakeiktieji.

O jau kalbų gražumas! Kokios kitos graudžios, kur pasakoja, jog kapitalistai dirba atomines bombas, kad sudažytų SSSR. Mūsų apaštalas ir apsisverė iš susijaudinimo? Ir pagaliau kiniečių delegacija padodė baisiausių dalykų — puodo šukes, kuriosna amerikiečiai prideda mūsų bei mašalų ir meta juos Kinijon, o tie taip sukapoja Kinijoj žmones, kad 40.000 gavo taip vadinamą „aleksiejų“, nuo kurio belaks tydami ir numirė. Gerai dar, kad mūsų misionierius neįkando bjaurybės, juk jis buvo rusų zonoj, kur amerikiečiai tu pabaisų yra visur primetę. Dargi pasakojo, kad amerikiečiai, kad juos kur griausmas, mušė belaisvius, daug negyvai nušovė, o likusiems neleidžia grįžti namo. Malajuose britai įjauna čiabuvių. Žodžiu visokių šu nyščių ten pasakoj.

Nepasakė mūsų oratorius, ar jis ten kalbėjęs, sakė tik, kad kalbą reikėjo pirma surašyti ant popierio ir paduoti komisijai, vėliau šį davusi vertėjams ir tada galima buvo kalbėti.

Bet mūsų piligrimas turėjo ir kitą planą. Jis norėjo nuvažiuoti į Lietuvą! Jie suėję į krūvą su Kaunaitė (jis turi jos „pikčierių“ kartu su juo, jei jūs netikite) šnibždėjosi, kaip ir kur jie Lietuvoj, ach atsiprašau, tai yra Litovskoj SSR, va žiuos. Tik va bėda! Mat jau taikos kongresas mūsų taikins gajam keliauninkui pasakęs, kad tu, bra, ten nevažiuok, nes gali būti „zlasties“. Mat gali kiti sakyti: „Aha, tai tu pas Sta

liną buvai, gavai jo instrukcijas ir tt. ir tt.

Reik, vadinasi, taip daryt, kad niekas nieko neprikibyt. Bet nepaklausė entuziastas jų žodžių, nuėjo pas rusų konsulą. O tas žinote klausia: „Grinkau, — rokuoja, — ką tau kongrese sakė?“ „Susisarmatij“ mūsų paricida ir pasakė konsului tiesą. Šis, žinoma, neleidė važiuot. Ir mums kalbėdamas oratorius, puolė į „samokritiką“; juk kaip kitą sykį prastas žmogelis neįpramatai didžiųjų tiesų... O partija juk neklaidinga. Grįžęs vėl kalbėjosi su Kaunaitė, ir ši va ką pasakiusi: girdi, Grinkau, gerai kad ir ne važiuoji. Ten gal tau būtų ir nepatikę. Tu, mat tiek metų Kanadoj išgyvenęs, ten pripratus. Geriau Lietuvon nevažiuok ir sugrįšk, bet dirbk Kanadoj „progresyvių“ (gal agresyvių?) labui. Čia ir pats iškalbus kalbėtojas prisiminė, kad jam Lietuvoj netiktų; ten jis susimušęs per „veselį“, kitur per krikštynas, taip kad ir žmonės būtų svetimi.

Kaunaitė dar pasakiusi, kad vasarą galės „progresyvieji“ išsirinkti vieną žmogų ir jį ten specialiai pasiusti. Ten jis matysias, kaip ir Bimba, daugelį vietų. Kaunaitė dargi ji nu raminusi: „Nesisielok, Grinkeli, netikėto Bimbai, netikės ir tau“... (Beje, dipukai nenusi minkit, jums, anot apaštalo, labai lengva išvažiuot, ir jums ten tikrai patiks...)

Eidamas Vienos gatvėse, išalkęs apaštalas užsimanė nusipirkti balonės. Nuėjo į anglų zoną ir nusipirko du svarus desros už du ir pusę dolerio, o rusų zonoj, kad tu sudegtum, pusę dolerio pigiau. Ir stebukle! Anglų zonos kratuvės prigulė žmonių, o rusų zonoj pilnos prekių, o žmonių kaip ir nėra. Tada jis paklausė vieną bobutę, ką tai reikėtų? Ši paaiškino, jog prakeikta imperialistinė, karo kurstytojų propaganda per po pierius sako, kad tos desros iš netikusios mėsos, atseit arklio mėsa su šuns taukais, — dėl to žmonės ir nebeperka. Tai va ką daro ištroškusį imperialistų propaganda padaro!

Toliau garbusis keliautojas nutarė pamatyti Prahą — jei matai Romą, reik matyti ir Popiežių. Taigi jie su „propus-kais“ ir „pervodčikais“ nuvyko Prahon. Čia žiūri — perone šluoja beržine šluota senelis. Mūsų samarietis tuoj jį ir klausia: „Staričiok, kaip gyvenai, kiek uždirbi?“ „Blogai — nusi spiovė senelis, bet pažiūrėjęs į „pervodčikus“ ir kareivius, pridūrė, — uždirbi keturis tūkstančius kronų“, ir nušlavė tolyn. „Pervodčikai“ tuojau pridėjo, jog senelis pilnai ap rūpintas ir kad seniau tokie seneliai nebedirbo, o dabar nauja valdžia visiems duoda darbo. Taigi va kur laisvė, anot oratoriaus, nebijoje pasakyti „blogai“, pabandytų jis taip pasakyti Kanadoj!

Klausinėjo dar ir daugiau darbininkų — visi uždirba gerai. Žmonės taip sunkiai nedirba, kaip kad Kanadoj. Jis van kuverį matęs, kaip vyrai nešė po du maišus anglių ir dar bėgė tekini, o Prahos penki vyrai sudaro grupę, iš kurių du neša išlėto mažose tarbelėse anglis, o trys stovi sau nuošaly ir politikuoja, besukdami anglėtais pirštais makorkeį laikraštį. Tai bent gyvenimas!

Valgo žmonės Prahos keturis kartus geriau. Tūlas paklaus, kaip tai keturis kartus? Ogi taip. Mat Londone gavęs per pietus vieną lėkštę su bekonu ir kiaušiniiais, o Prahos keturias lėkštes su įvairiomis mėsom. O jis „neviernikas“ buvo patikėjęs broliui dipukui Anglijoj

Visais turto pirkimo ir pardavimo reikalais
Jums patarnaus

Feliksas Seikus

Tel. LL 3744

WILLIAM BOLLAND

Real Estate

1130 College St.,

Toronto, Ont.

KEISDAMI ADRESUS nepamirškite pasiūsti 25 c. (smulkiais pašto ženklais)

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED.

CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

MONTREALIS 28.11

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SAŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

7437 BLOOMFIELD, Park Extension. CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)

(buvusi Juozo Paplausko)

SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras.

Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

ir, sarmata sakyti, vežėsi kapšė balionės.

Iš ryto matęs didžiulės moterų eiles belaukiančias su puo deliais prie krautuvės. Jos pa aiškinusios, jog laukia normuoto pieno vaikams, kuris pigiau grybų, tik 5 kronos kvorta. Pas daktarą matęs apie 60 žmonių belaukiant. Daktaras paaiškino, kad tai brudai gi tuokliai — prisigėrė per šventes, dabar tingi dirbti. Tai bent kraštas, kad ir pagiriojant ne reik dirbti! Prahos sovietiska tvarka — popierio gatvėj nėra si, ne taip kaip Vankurery, kad per beklainę negali pereit. Žo džiū, gyre mums mūsų politva dovas visą sovietiską tvarką, anot mūsų senovės lietuvių, „kaip žyds parkus“.

Ir grįžo mūsų misionierius, kaip Adomas iš Rojaus. O Montrealy ar Toronte kaip pek loj; tie popieriai tik vis ir „znai mina“ — karas ir karas.

Teko nabagui ir nukentėti Kanadoj. mat „bosas“ „išfajaravo“ iš darbo, kai sužinojo keliauninko didžiulius tikslus.

DĖMESIO!**NEPAMIRSKIME ATSLILANKYTI Į „GINTARŲ KRAŠTĄ“**

JEI JUS ĮDOMAUJA ĮSIGYTI ARBA DOVANOTI TIKRAI GRAŽI, VERTINGA IR TĖVIŠKĖ PRIMENANTI DOVANA, BRANGI KIEKVIENO LIETUVIO SIRDZIAI, ATSLILANKYKITE Į NAUJAI ATIDARYTĄ LIETUVIŠKĄ KRAUTUVĘ—

„GINTARŲ KRAŠTAS“

1622 BLOOR St. W. (netoli Bloor-Dundas kampo)

Čia gaunamos ir lietuviškos knygos bei laikraščiai.

Krautuvė atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto ligi 10 val. vakaro.

ATIDARYMO PROGA DUODAMOS NUOLAIDOS NUO 10—15%.

„Gintarų Kraštas“.

Tel. LA. 0628

Savininkas K. Motušis.

1622 Bloor Street W.

Toronto, Ont., Canada.

Sault Ste Marie, Ont.**SAULT STE MARIE APYL. V-BA**

maloniai kviečia visus apylinke gyvenančius lietuvius atsilankyti į š. m. vasario mėn. 14 d. lenkų salėje (Bayvien) rengiamą pobūvį. Programoje: meninė dalis, po to lietuviška plokštelių muzika ir alutis. Pradžią 17 val.

Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks sekmadienį, Vasario 15 d., 12 val. lietuviškos pamaldos Blessed Savrament bažnyčioje Cathcart str.

Tuoju po pamaldų, tos pačios bažnyčios salėje paskaita. Prashomi dalyvauti visi apylinkėje gyvenant lietuviai.

Vasario 16 d., 1930 val. per Sault Ste Marie radiofoną bus transliuojama lietuviška programa pritaikyta Vasario 16-sios dienos progai.

K. L. B. Sault Ste Marie Ap. Valdyba.

MŪSŲ GYVENIMO ATSPINDŽIAI.

Dipl. inž. Z. Rimša persikėlė į Montrealį

Apie penkerius metus išgyvenęs mūsų mieste ir dirbęs vietiniame didžiuliam plieno fabrike „Algoma Steel“ savo specialybeje dipl. inž. Zigmars Rimša prieš porą savaičių persikėlė tolimesniai gyvenimui ir darbui į Montrealį. Visų be išimties kolonijos tautiečių buvo labai mėgiamas ir mylimas. Z. Rimša buvo vienas iš didžiuliu mūsų kolonijos medžiotojų ir žuklautojų, na ir, greičiausiai iš visos kolonijos važiudavo savo gražia auto mašina. Paskutinė Z. Rimšos specialybė Nepr. Lietuvoje — aviatoriaus, lakūno. Mūsų kolonijoje jis buvo pirmojo prikelto komiteto pirmininkas, o pradedant tuo laikotarpiu, visas mūsų kolonijos gyvenimas pasukė visai kita — teigiama, veiklos kryptimi.

Išvykstančiam dipl. inž. Z. Rimšai jo artimųjų draugų būrelis suruošė pp. E. St. Grigelačių bute kuklias išleistuves. Palinkėsime išvykusiam kuo geriausios sėkmės kaip darbe, taip ir asmeniškame gyvenime.

Atvyko kun. dr. V. Skilandžiūnas.

Mūsų kolonijai likimas stachiai šypsoi: vieno intelektualo

„Darbų fronte“ reikalai prasti,

kaip ir kitur. Vis dėlto, vienam kitam tautiečiui pavyko darbą gauti. Neužilgo žada darban nemažą skaičių priimti naujai pastatytas fabrikėlis, — Sault Structural Steel“, kuris randasi Conne Ave., tačiau aišku, kad ir čia padės pažintys, laimė ir kantrybė, nes mieste nemaža bedarbių. J. Sk

Dr. Roman Pniewski

Daugelį metų praktikavęs didelėse ligoninėse ir klinikose Europoje ir Amerikoje.

VIDAUS LIGŲ, AKUŠERIJOS IR VENERINIŲ LIGŲ SPECIALISTAS.

3537 PARK AVE. Montreal.

Tel. HA 762

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

LONDON, Ont.**VASARIO 16-TOSIOS MINĖJIMAS**

Londono lietuviai Vasario šešioliktoją šiemet minės vasa rio mėn. 15 dieną — sekmadienį YMCA augštutinėje salėje, Wellington g-vė 429 nr.

Minėjimo meninę dalį išpildyti atvyksta iš Toronto baritonas-bosas Vaclovas Verikaitis ir pianistė Ruth Shipman.

Prie įėjimo bus išdavinėjami lietuvių posai ir platinami Tautos Fondo ženklai.

Prašome visų tautiečių gausiai minėjime dalyvauti. Laukiama taip pat svečių iš artimesnių Londonui lietuviškų kolonijų. Pradžią 7 val. vak.

Apyl. V-ba.

SKAUTAI-VYČIAI JUDA.

Londono skautai vyčiai, pa-

remdami savo skautišką spaudą, visi iki vieno užsisakė „Skautų Aidą“. Jie numato tinkamai atšvęsti savo patrono — Šv. Kazimiero šventę ir todėl š. m. vasario mėn. 7 dieną lietuvių pradžios mokykloje turės metinę sueigą. Pradžią 6 val. 30 min. L. E-tas.

SUSIORGANIZAVO SPORTININKAI.

Pradžios išlaidoms sumetė aukų būdu per 25 dolerius. Numatoma kultivuoti kelias sporto šakas. Linkėtina sėkmės ir garsinti lietuvių vardą, kaip mūsų senasis Vilnius.

Klubas kviečia jaunimą registruotis. L. E-tas.

KAS NORĖTŲ PAMATYTI TAI, KO NEMATĖS, K V I E Ć I A M E

atvykti i Hamiltona

Š. M. VASARIO 14 D. ST. MICHAEL'S SALEJE, 213 JAMES ST. N., ĮVYKS

tradicinis užgavėnių**KAUKIU BALIUS**UŽ GRAŽIAUSIUS VAKARO KOSTIUMUS SKIRIAMOS 4 pinigines premijos!
MALONIAI Kviečiame VISUS TAUTIEČIUS. PRADŽIA 7 val. vakaro.

Gros BENNY FERRI orkestras!

Veiks įvairūs BUFETAS!

TF A-bės KANADOJ HAMILTONO Sk.

HAMILTON**ŠI SEKMADIENI RINKIMAI.**

Vasario 15 d. Hamiltone įvyksta rinkimai KLB Hamiltono ap. valdybos ir kontrolės komisijos. Rinkimai vyksta šia tvarka: nuo 9—10,30 val. Dai

navos salėje (469 Bay St. N.), nuo 11—14 val., italų bažnyčios salėje (kur dabar laikomos pamaldos) ir nuo 14,30—20 val. vėl Dainavos salėje. Visi hamiltoniečiai prašomi rinkimose dalyvauti.

NEPRIKLAUSOMYYBĖS LIETUVOS

šventės minėjime Hamiltone dalyvaus V. Sidzikauskas. Minėjimas įvyks vasario mėn. 22 d.

HLDMT „AUKURAS“

premjerą „Buhalterijos klaidą“, įvykusi sausio mėn. 31 d. praėjo su didžiuliu pasisekimu. Plačiau sekančiame Nr.

HAMILTONO „THE STEEL CO“.

fabriko darbininkas lietuvis P. Pranckevičius jau vėnuoliktą kartą šiame fabrike aukoja savo kraują Kanados Raudonajam Kryžiui.

TRADICINIS KAUKIŲ BALIUS,

rengiamas šį šeštadienį (vasario mėn., 14 d.) T. Fondo Hamiltono sk. žinioje ir mėgiamoje lietuviams St. Michael salėje (213 James N) sukleidė didelio susidomėjimo ne tik ha-

miltoniečių tarpe, bet ir apylinkės lietuvių.

Reikia pažymėti, kad lygiai kaip ir pernai, taip ir šiemet, gražiausi vakaro kostiumai (apie 10 val. v.) bus premijuojami. Baliaus pradžia 7 v.

HAMILTONO Miesto

rytinėje dalyje, naujai atvykęs lietuvis A. Šimkevičius turi atidarys vaisvandenių krautuvę, kurioje taip pat veikia ir pašto įstaiga. Tas yra labai ptoğu (nemokantiems anglų kalbos) naujai atvykusiems mūsų tautiečiams, norintiems siųsti siuntinius ar atlikti bet kokias pinigines operacijas.

Taip pat, A. Šimkevičius, dirbdamas Barlin-Scott firmoje, praveda pigiausiomis kainomis visus alyvinio šildymo įrengimus. Visais minimais reikalais prašau kreiptis šiuo adresu: 1524 King St. E. telef. 5-5423.

VASARIO MĖN. 3 D.

12,12 val. nakties Hamiltono Barton kalėjime buvo pakartas šio miesto gyventojas H. Lee, už nužudymą birželio m. 2 d. 38 m. moters. Ši egzakučiai Hamiltone buvo įvykdyta pirmą kartą po 23 m. Kartvėms buvo naujai nudažytos (geltonai ir pilka spalva), o kororio liudininkais buvo tik 5 oficialūs asmenys. Tuo tarpu prie kalėjimo, nežiūrint šaltos ir vėlyvos nakties, stovėjo... 500 žmonių minia. Kbr.

GERALDTON, Ont.**KASDIENINIS MŪSŲ GYVENIMAS.****Gražus pasiryžimas.**

Stipriai remiant Kowkash miškuose dirbantiems lietuviams, Fort Williamo mieste rengiamas Vasario Šešioliktosios minėjimas. Nors tarp Kowkash ir Fort William yra per 300 mylių nuotolis, bet daug Kowkash'o lietuvių yra pasiryžę vykti į minėjimą.

Darbai miškuose

Ir šią žiemą apylinkės miškuose dirba daug lietuvių, kurių dauguma yra atvykę iš rytinio Ontario miesto. Veik šim taprocentinė lietuviška miškakirčių stovykla yra prie Kowkash, kuriai vadovauja senas imigrantas lietuvis Albertas Vaitiekūnas. Ši stovykla pasižymėjo kaip geriausiai uždribančiųjų vieta, deja, ji žadama greitai laiku uždaryti iki pavasario sezono. Kitos apylinkės miškų kompanijos šią žiemą dirba tik su puse ar mažiau darbininkų, nei pernai.

Automobilių vargai.

Daug miškuose dirbančių lietuvių turi auto mašinas. Deja nelaimės aplenkė veik tik tuos, kurie mašinas laiko garažuose ir žiemą jomis nesinaudoja. Didžiausi nelaimių kaltininkai yra vairuotojų neigudimas ir beatodairiškumas.

Daug susižeidimų darbuose.

Nuo pat praeitos vasaros iki dabar veiki knėra tarpo, kad ligoninėje negulėtų koks lietuvis, daugiausia tik sužeistieji.

Hamiltono ir jo apylinkės alyva apšildymo kontraktoriaus

K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji ir remontuojami arba pataisomi seni alyvos apšildymai - Oil Burners — į naujas arba senas krosnis pigiausiomis kainomis ir išsimokėti iki 2 metų. Taip pat taisomi vietiniai ir europietiški radijo aparatai ir šaldytuvai. Apžiūrėjimas ir pataisymai atliekami nemokamai — veltui.

Prašoma kreiptis: Spadina A., Hamilton, Ont. Tlf. 9-20-35

Jono LADYGOS baldų studijoje „ARTIS“

priimami užsakymai ir pataisymai sofų, fotelių (chesterfields). „St. Louis Textiles“ medžiagų ir baldų atstovybė fabrikos kainomis.

Biuras St. Denis 1251, (prie St. Cathenre). Spečiai: lietuviams šeštadieniais iki pietų. Telef.: TAlon 3345.

Rūta**LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ JŪSŲ PATARNAVIMUI.****PRAŠOME APLANKYTI.**

7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ ROBŲ SIUVYKLA

SIUVU MOTERIŠKUS IR VYRIŠKUS RŪBUS, ILGAMETIS PATYRIMAS; DIDELIS MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS VIETOJE. PRAŠAU ATSLANKYTI:

MR. JUOZAS EIDUKEVIČIUS

374 Barton Street E., Hamilton, Ont.

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!**Duodame ir kreditan****PARAMOUNT JEWELLERS**

363 ST. CATHERINE St. W. netoli Bleury HA 0888

78 SAVAITĖS IŠSIMOKĖJIMUI be nuosimčių

Plačiai išgarsinti laikrodžiai
■ CYMA ■ LONGINES
■ BULOVA ■ OMEGAŠviesiai melsvi deimantai
Mokame augščiausias kainas
už seną auksą ir deimantus.**EKSPERTŲ GARANTUOTAS LAIKRODŽIŲ TAISYMAS****Lietuviška moterų kirpykla****DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.**

Sav. BIRUTĖ DODONAITE (B. M. Dodon).

2521 CENTRE St., Montreal.

Fitzroy 3292.

PRITYRĖS KVALIFIKUOTAS

LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

TILLSONBURG, Ont.**DIDELIS BALIUS IR MINĖJIMAS**

Tillsonburgo ūkininkų klubas drauge su Apylinkės B-ne š. m. vasario mėn. 14 d. 7 val. pp. Tillsonburge „Columbus Hall“ rengia didelį Užgavėnių Balių.

Bus įvairių gėrimų ir gerų užkandžių. Šokiams gros geras orkestras. Visas pelnas skiriamas Tautos Fondui. Visus lietuvius kviečiama atsilankyti. Vasario 16 tos minėjimas.

LIETUVAITĖ GERIAUSIA ČIUOŽEJA

Šios apylinkės jaunimas labai mėgsta ledą sportą. Kasmet būna suruošiama gražiojo čiuožimo pasirodymas ir geriausiems čiuožėjams skiriamos premijos. Šiais metais panašus ledų sportininkų pasirodymas buvo suruoštas sausio mėn. 21 d. Dalyvavo apie 150 čiuožėjų. Už gražiausią kostiumą ir meistriskiausią ledą mene pasirodymą, 14 metų lietuvaite, Dana Matelytė laimėjo pirmą prizą.

Gerb. lietuvius kviečiame į minėjimą ko skaitlingiausiai atsilankyti. Rengėjai.

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO, bet**Alberto Norkeliūno****Agentūroje**

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

už \$0.01 \$1.000.00

.01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$ 1.000.

Sąžiningas patarnavimas visose draudimo srityse. Agentūra atstovauja 8-as iš rimčiausių draudimo b-vių.

5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que.

Telefonas: CL 2363

BALF ŠAMATA 1953 METAMS 367.700 dol.

BALFo seimas, įvykęs Bostone, Mass., nustatė 1953 metų šalpos ir emigracijos veiklos gaires Amerikoje ir Europoje. Seimas priėmė 1953 metų šamata 367.700 dol. Iš tos sumos 171.900 BALFas stengiasi gauti gėrybėmis ir 195.800 pinigais.

Europoje išblaškytų ir šalpos reikalingų lietuvių dar yra apie 10.000. Iš tų žmonių emigracijai tinkančių yra 3.000. Kitiems lemta likti Europoje.

Daugiausia pagalbos reikia tremtiniais Vokietijoje ir dėl to BALFo šamatoje jų šalpai numatyta net 144.500 dol. BALF vadovybė numato tuos pinigus sekančiai naudoti. Šiais metais pirkti ir išsiųsti į Vokietiją 36.000 svarų riebalų ir 60.000 svarų cukraus. Tam tikslui reikia 15.000 dol. (Tos prekės Vokietijoje 2 — 3 kartus brangesnės, kaip Amerikoje).

Kitos prekės, kaip duona, miltai, mėsa, pienas ir tt. Vokietijoje pigesnės ir joms išgyti reikia siųsti pinigų. BALFas norėtų išsiųsti į Vokietiją pinigais mažiausia 72.000 dol. Tuo atveju reikalingas pagalbos lietuvis vidutiniškai gautų per mėnesį 5 DM. Diepholzo gimnazijai išlaikyti 150 mokinių reikia metams mažiausiai 36.000 dol., o kitoms vargo mokykloms, kurių šiandien yra 12, reikia bent 20.000 dol.

BALF numato taip pat šelp ti lietuvius Austrijoje, Prancūzijoje ir kitur, bei padėti sveikiems išemigruoti į geresnes šalis. Kaip jau minėta, bus stengiamasi gauti gėrybių apie 200.000 svarų, kurias reikia pristatyti į Vokietiją ir kitas valstybes ir išskirstyti tarp tremtinių. Visai tai šalpai ir tam darbai atlikti Seimas ir numatė, kad reikia iš visuomenės prašyti aukų apie 195.800 dol. pinigais.

Vienas direktoriatas tos sumos negali sukelti. Šiam darbui kviečiami į talką visi šalpai galį gelbėti lietuvius. Visas aukas prašome siųsti: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. 105 Grand Street Brooklyn 11, N. Y.

ATSIŪTA PAMINETI.

J. Grabau-Grabauskas. „KE

LIAS I PASISEKIMĄ“

mandagumo vadovėlis, 144 psl.,

kaina 2,— dol. Gaunama pas

autorių: 229 Bedford Ave, Bro

oklyn 11, N. Y., USA.

F. N. Prebble

REAL ESTATE

1052 A. BLOOR ST. W. TORONTO

JEI PAGEIDAUJATE PIRKTI AR PARDUOTI NUO SAVYBES: HOTELIUS, BIZNIUS, NAMUS, FARMAS, PRAŠOME KRTIPTIS PAS LIETUVIUS —

PARDAVEJUS:

J. Rukša-VL. Jankaitis

BIURO TELEF.

OL 5176**OL 7193**

LIETUVIŠKA

Mėsos krautuvė

Sav. J. ir K. Guzevičiai.

Tel. DO 5817

2379 Rosemount Blvd., Montreal.

LIUDESIO VALANDOJ

KREIPKITĖS PAS

Laidotuvių Direktorių**C. Halpin Funeral Home Reg'd.**

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAM

PE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYCIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN.

Tel. YO 3440

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas: Reikalaukite pilno siunt. sąrašo.

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukr. — \$ 2.60

B. 20 sv. cukr. — \$ 4.70

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv.kv. miltų \$2.50

B. 20 sv.kv. miltų \$3.90

E. 9 sv. kiau. t. \$ 5.25

Siunt. Nr. 11 — \$ 6.50

5 sv. cukraus

5 sv. baltų kv. miltų

3 sv. gr. kiau. taukų

1 sv. šokolado

1 sv. kavos

Siunt. Nr. 12 — \$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiau. taukų

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

Siunt. Nr. 19 — \$ 9.95

4 sv. rūk. lašinių

2 sv. kiau. taukų

2 sv. margarinu

2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos

1 sv. šokolado

2 sv. kakavos

4½ sv. cukraus

2 gab. tualet. muilo

Siunt. Nr. 22 — \$ 5.50

3 sv. gr. kiau. taukų

3 sv. rūkytų lašinių

3 sv. cukraus

1 sv. šokolado

Pranešimas

ERNEST RIDOUT Real Estate Ltd.

FRANEŠA, KAD ATIDARYTA NAUJA NAMŲ
PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGA:

1460 DUNDAS ST. W. (Prie Dufferin)

VISI LIETUVIAI KVIEČIAMI PASINAUDOTI
SAVO PRITVIRUSIŲ TAUTIEČIŲ PATARNAVIMU.

KREIPKITES PAS

BR. SERGAUTI,

Tel. KE 9272; KE 0415

WINDSOR

RADIOJUSVALANDIS TAUTOS ŠVENTE

Windsoro miesto lietuvių kolonija nedidelė, bet lietuviškos veiklos atžvilgiu labai veikli. Šiais metais sausio mėn. jau tu rėjo du kultūrinius rengimus: sausio 10 d. „Pirmą Skambutį“ — pastatė Hamiltono dramos teatras „Aukuras“, vadovaujamas p. Dauguvietytės-Kudabienės, sausio 31 d. koncertą — basas-baritonas Vaclovas Verikaitis ir pianistė Puth Schipman. Abu parengimai praėjo su dideliu pasisekimu. Dabar visu kruopštumu ruošiamasi vasario 16-tos minėjimui. Vargoninkas p. Sinkevičius, apylinkės V-bai padedant, suorganizavo chorą, kuris pirmą kartą 16-tos minėjime išpildys meninę dalį. Šeštadieninės mokyklos mokytoja p. Stat

kevičienė su vaikučiais ruošiasi taip pat pasirodyti scenoje. Užkviestas ir atvyks iš Chicago Dr. Pijus Grigaitis ir skaitys paskaitą. Minėjimas prasidės vasario mėn. 15 d. sekmdienį 11 val. 30 min. 1479 Albert Rd. bažnyčioje. Po pamaldų tuoj persikeliame čia pat į kroatų salę.

Šeštadienio vakare, vasario 14 d., 6 val. 10 min. Windsoro didžioji radijo stotis CBE, bandys 1550, anglų kalba duos pranešimą, lietuvišką plokštelių muziką ir himną. Windsoro ir apylinkių lietuviai kviečiami paklausti Lietuvai skirto radijo pusvalandžio ir gausiai dalyvauti minėjime.

Apyl. V-bos įgal. J. Ražauskas.

DR. JONAS YČAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1390 DUNDAS St. West, Toronto.

(tarp Gladstone ir Rushholme Rd.

PRIIMA LIGONIUS IR GIMDYVES ŠIOKIADINIAIS 2—4 ir 6,30—8 val. arba pagal susitarimą
Telefonas LO 1794

WINNIPEG

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS WINNIPEGE

K. L. B. Winnipeg Apylinkė ruošia Vasario 16 dienos minėjimą, kuris nukeltas į vasario 22 dieną, su sekancia programa:
a) 11 val. Pamaldos St. Paul College koplyčioje.
b) 3,30 po pietų Lietuvių klubo salėje, Manitoba Ave., paskaita ir meninė dalis.
Visi lietuviai kviečiami dalyvauti.
K. L. B. Winnipeg Apylinkės Valdyba.

BOURBONNAIS REFRIGERATION SERVICE

273 — 1 Ave., Ville Lasalle.

Tel. TR 8351.

Saldytuvų ir įvairių elektrinių motorų taisymas.

DANUTE STRAZDAITE

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvieną dieną (išskyrus sekmdienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

FUNERAL DIRECTOR

NELAIMIŲ AVEJŲ VISADA PASIRUOŠES PADĖTI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

„LIETUVIŲ DIENOS“

Mėnesinis iliustruotas lietuvių ir anglų kalbomis žurnalas užsiskaitytinas visiems.

Kiekviename numeryje telpa virš 40 puošnių ir aktualių nuotraukų iš lietuvių gyvenimo ir veiklos pasaulyje. Parašai po visomis nuotraukomis duodami abiem kalbomis. Kiekviename numeryje skaitytojas ras įdomių ir aktualių straipsnių ir beletristikos.

„Lietuvių Dienos“ prieinamos ir čia gimusiems bei keliaujantiems, nes jos turi anglišką skyrių.

Pasiuntus savo adresą, vienas numeris siunčiamas susipažinimui nemokamai. Mėtinė prenumerata 4,00 dol.

Rašyti: „Lietuvių Dienos“, 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

SIUVĖJAS A. BERESNEVIČIUS

Priimu moteriškų ir vyrų rūbų užsakymus iš savo ir klientų medžiagos. Darbą atlieku pagal naujausias madas, švairiai ir sąžiningai. Kainos visiems prieinamos.
1004 Dundas St. W., Toronto, Ont. Telef. LL 3222.

WELLAND, Ont.

VASARIO 16 D. MINĖJIMAS WELLANDE

Vasario 16-sios dienos minėjimas Wellande įvyks vasario 15 d., sekmdienį, St. Ma ry bažnyčios patalpose (kur vyks suomet vyks lietuviams pamaldos). Minėjimas prasidės pamaldomis 10 val. ryto, tuojau po pamaldų hamiltoniško p. pulk. Giedračio paskaita ir toliau seks meninė dalis, kurią išpildys vietinės meninės pajėgos ir suvaidins p. Skaistienės I v. dramą „Trispalvė varpinės bokšte“.

Visus apylinkės lietuvius kviečiame į minėjimą atsilamdyti hamiltoniško p. pulk. kyt. Apylinkės V-ba.

PADĖKOS

M. L. B. D-ja, Montrealio Skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems prie Mo- zosios Lietuvos Šventės, sausio 15-sios Dienos Minėjimo. Ypa- tingą padėką tariame Liet. Gen Konsului Toronte V. Gyl- liui už minėjime skaitytą turi- ningą paskaitą, Aušros Vartų parapijos klebonui Tėvui Kubi- liui, pasakius tai šventei pri- taikintą pamokslą, meninės da- lies dalyviams: Lietuvos Ope- ros solistei Elzbietai Kardeli- nei, pianistui Kazimierui Smil- gevičiui ir p-lei Gailevičiutei.

Taip pat didelę padėką rei- kiamo Montrealio skautams, pa- dėjusiems rinkti aukas, visiems aukotojams, Montrealio visuo- menei, dalyvavusiai minėjime ir Kanados lietuvių spaudai, niekad neatsisakiusiai įdėti ne- apmokamai M. L. B. D-jos skel- bimus.

M. L. B. D-jos Montrealio Skyriaus Valdyba.

Nuoširdžiai dėkoju Jūrų Skautų tautinių šokių grupei už suruoštą arbatėlę metinių progą ir už gražią dovaną. Taip pat dėkoju ir „Rambyn“ tuntu už sveikinimą ir dovaną. Jūsų gražios ir vertingos do- vanos liks man ilgam atmini- mui. A. Sadeikiene.

Visiems, kurie padėjo suruoš- ti Klaipėdos Krašto prisijungi- mo prie Lietuvos 30 metų min- jimą, tariame nuoširdų aciu.

Ypatingą padėką reiškiam sve- čiui iš Montrealio p. Ansui Ly- mantui už įdomią minėjimą pri- taikintą paskaitą ir meninės da- lies išpildytojams: solistui

MLB D-jos Toronto Skyrius.

Audžiu tautinius rūbus.

JUOSTAS, PAGALVĖLES, STALTIESĖLES, UŽU- LAIDAS ir kt. NEAUKŠTOS KAINOS.
288-6 Ave. Ville LaSalle. Ald. Bebenaitė-Puniškienė.

BELLAZZI - LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“

Amerikoje galima gauti:

J. Karvelis, 3249 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Lietuvių knygynas, 3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
A. Paliulis, 159 Washington Ave., Waterbury, Conn.
VI. Pauza, „Neringa“, 1906-25th St., Detroit 16, Mich.
J. Sodaitis, „Gabiija“, 340 Union A., Brooklyn, N. Y.

SUSIVIENIJIMAS
LIETUVIŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
DIDŽIAUSIA IR TURTINGIAUSIA LIETUVIŲ
FRATERNAL ORGANIZACIJA

Įkurta 1886 metais

TURTAS VIRŠIJA \$ 2.430.359,00

Kuopos įvairiuose Jungt. Valstybių ir aKnados Mies- tuose. Gyvybės apdrauda nariams nuo \$ 100,00 iki \$ 5.000,00. Nariais priimami abiejų lyčių lietuviai nuo gimimo dienos iki 60 metų

Nariai gauna savaitraštį „Tėvynę“ nemokamai. Iš Susivienijimo Labdarybės Fondų šelpiami nelaimių ištikti nariai ir remiami lietuvių kultūriniai reikalai. Visi kviečiami tapti šios broliškos organizacijos nariais. Smulkesnių paaiškinimų klauskite vietinėje SLA ku- poje, ar rašykite į centrinę raštinę tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

DR. K. ŽYMANTIENĖ

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

430 DUNDAS Str. West Toronto.

Priimamos val.: nuo 1—4 ir nuo 5—8 val. p. p. Kitu
laiku pagal susitarimą. Telef. WA 8207.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WALnut 9773 4914 Decairie Blvd., Montrel.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ZUKAS ANTANAS

Tel. TR 4321 1434 Rolland Ave., Verdun.

Kreiptis vakarais po 6,30 val.

Maloniai pranesame!

NAUJŲ „FORD“ AUTOMOBILIŲ ir SUNKVEŽI- MIŲ PIRKIMO REIKA LAIS KREIPKITES

Į MŪSŲ ATSTOVĄ

V. PESECKĄ

INFORMACIJA:

vakarais 18 — 21 val. šeštadieniais 10—13 val. DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMO- BILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ, BE TO GREITAI IR SĄŽINGAI ATLIEKAME VISŲ AUTOMOBILIŲ ĮVAIRŲ REMONTĄ.

FORD-MONARCH ATSTOVYBĖ

CHURCH MOTORS LTD

1638 BLOOR Street West, Toronto. Tel. OL 2371

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų verti- mai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinis

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:

3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ

RŪBŲ SIUVĖJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Tur- riu didelį pasirinkimą įvairių anglišku ir vietinių medži- gų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai

ED. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto.
Tel. LL 9626.

DOMAS BUČINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuvis, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių apdraudimus, geriausiomis sąlygomis.

Skambinkite telefonu arba užėikite:

Kasdien: Nuo 9 ryto iki 7 vak.
Tel. Fa 6844
Antradieniais ir ketvirta- dieniais nuo 8 iki 10 vak.
3664 St. Famille St.
Tel. HA 6708 Montreal, Que.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS

DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.

Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun J. Alcide Blais, 29—4ieme
Ave., Verdun. YO 3323 Ave nue, Ville Lasalle
TR. 7849.

391 ST. CATHARINE ST W. MONTREAL.

CAPITOL FURNITURE CO.,

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kt. firmų radijo aparatų ir elektrinių reikmenų. Visi kiti Jūsų namų reikmenys. Mūsų prekybos vedėjas, lietuvis, J. RUSSELL yra krautuvėje kasdien Jūsų maloniam patarnavimui.

TEL.: LA 8621.

MONTREAL

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS MONTREALY.

Vasario 22 d. 11 val. iškilmingas pamaldas abiejose lietuvių bažnyčiose, dalyvaujant organizacijoms su vėliavomis, 10 pietų Plateau salėje minėjimas su menine dalimi, kurią išpildys aktoriai — J. Akstinas, L. Barauskas ir A. Dikinis, E. Kardelienė, K. Smilgevičius ir B. Vaitkūnaitė ir jos vadovaujama išraiškos šokių grupė. Ta proga per CKDC radio stotį, sausio 15 d. 5 val. pp. bus transliuojamas lietuvių pusvalandis, kurio metu kalbės klebonas J. Kubilius ir P. Lukoševičienė. Kas pusvalandį dalyvaus daugiau, paaiškos vėliau.

NUMATYTIJI PIRKTI LIETUVIŲ NAMAI VISIŠKAI TVARKOJE.

Iniciatoriai, su p. A. Navicku, M. Arlauskaitė, J. Trumpa, L. Čudu, A. Matuliu ir kt. prilykė, iš Montrealio miesto vyriausiojo inžinieriaus gavo oficialų atsakymą raštu, kuriame pasakyta, kad numatyti pirkti namai yra pastatyti masiniam naudojimui, yra tam tikslui visiškai pritaikyti ir visais atžvilgiais tinka viešam masiniam naudojimui.

Gavę tokį raštą, iniciatoriai tuoju turėjo posėdį ir nutarė artimiausiu laiku, kaip tikslai bus galima, šaukti antrą visuomenės susirinkimą, kuriame galutinai bus suformuota bendrovė. Tautiečiai maloniai prašomi tam ruošti, nes visi matome, kaip yra sunku su salėmis, kiek dėl to turime vargo ir kiek išmetame svetimiams pinigų. Salę būtinai išsigykime!

Montrealis — didžiausia Kanados neturimų kolonija, — jos ir salė ir namai turi būti ir didžiausi ir gražiausi. Pav., Toronto Lietuvių namai nesudarė nei trečdalis šių, numatytų pirkti, namų, o Torontas už savo namus sumokėjo 45.000 dolerių. Argi mūsų kolonija, priklausanti apie 10.000 asmenų, nepajėgs nupirkti tokių namų, kurie patenkintų jų būtinus reikalus?

A. V. PARAPIJOS KLEBONAS

Tėvas Kubilius, prašo pranešti, kad šv. Mišios už žuvusius suvokijos ūkininkus šį sekmadienį bus ne 11 val., kaip buvo pranešta, o 10 val.

LIETUVIŲ IR LIETUVIŲ NAMŲ MONTREALYJE REIKALAI

straipsnį (žiūrėk 2 pusl. „Laisvoji tribuna“) belaužiant, per ne apsiūdėjamą praleistas visas Redakcijos pastabų gabalas, kuris yra šis:

Stipriausias dėdama todėl, kad jis kalba už Letuvių Namų Montrealyje būtinumą. Tačiau kai dėl bažnyčių ir parapijų, tai redakcija yra tos nuomonės, kad parapijų ir bažnyčių statymo reikalas tiria, svarsto ir sprendžia Augštoji vietos dvasinė vyriausybė. Ji žino, kaip reikia bažnyčių ir parapijų, nežinint parapijiečių skaičiaus. Ji sprendžia ir tų parapijiečių dvasinio, t. y. aptarnavimo reikalus. Todėl, visi šitie reikalai yra

PARDUODAMAS NAMAS.

Longueuil Annex parduodamas dviejų augštų (2 butai po 5 kambarius), prieš 2 metus statytas, su visais patogumais namas. Teirautis tel. OR 57032 arba asmeniškai: Ona Mikienė, 1169 Chemin Chambly, Ville Jacques Cartier, kasdien po 18 val., šeštadienį ir sekmadienį ištisą dieną. 3-6

SKUBIAI PARDUODAMA.

Miegamojo baldai 4 gabalai, saliono baldai, šaldytuvas, gazi nei pečius, chrominis virtuvės setas, sofa, įvairūs staliukai, vaikiška lova (iki 7 metų) ir tt. Tel. DO 1206.

IŠNUOMOJAMAS dvigubas kambarys: 2544 Centre St., Tel. WI 4957.

Išnuojamas geras kambarys vedusių porai arba viengungiams 357—8 ave, Ville Lasalle

grynai Dvasinės vyriausybės kompetencijos reikalas.

Lietuvių Namų išsigijimo klausimas nieku būdu su bažnyčių statybos ir parapijų reikalais nesietinas, nes parapijų reikalai yra vienas dalykas, o Lietuvių Namų visai kitas, nieko bendro su parapijomis neturintis. Todėl tų dalykų nepainiokime. Montrealis, pagal tautiečių kiekį, gali turėti ir dvi bažnyčias ir Lietuvių Namus, kurie kiekvienam sąmoningam lietuviui yra visiškai aiškus reikalas.

Šių dviejų reikalų neriškime vieno su kitu ir nepainiokime, bus aiškiau, rimčiau ir paprasčiau.

MONTREALIO SKAUTŲ

tunto iškilminga sueiga įvyks šį sekmadienį, 3 val. po pietų. Skautų būkle, 3703 De Bullion St. Visi skautai ir vilkiukai dalyvauja pilnose uniformose. Skautų tėvai ir rėmėjai yra nuoširdžiai kviečiami sueigoje dalyvauti.

Organizacijos lyderiai: Psktn. S. Naginonis, Tuntininkas.

SKAUTŲ MANIFESTACIJA

bus vasario 27 d. Forume, kuriame lietuviai skautai pašoks du lietuvių tautinius šokius.

EVANGELIKŲ DĖMESIUI.

Pranešama, kad pamaldos lietuviams evangelikams įvyks ne vasario mėn. 15 d., kaip tai buvo numatyta, bet kovo mėn. 1 d., 12 val. St. John bažnyčioje Prince Arthur ir Jeanne Man ce gatvių kampe. Komitetas.

ANTANAS GRAŽYS

pradėjo dirbti kaip nekilnojamo turto pirkimo - pardavimo tarpininkas-agentas. Kreiptis darbo dienomis 18—21 val., šeštadieniais nuo 10 — 17 val. 5725 — 16 Ave., Apart. 6, Rosemount. Tel. TU 4417.

STEIKIME BANKĄ.

Toronto įsikūrė pirmasis Kanadoje lietuvių bankas. Neturėtų ir Montrealis atsilikti nuo lietuviško banko organizavimo. Turime daug buvusių bankininkų. Girdėti, kad jie sveikintų lietuviško banko užuomazgą ir padėtų jo organizavimui. Nieko nelaukiant turėtų būti padaryta pradžia, bet geriausia, kad mūsų būvę ir dabartiniai banko tarnautojai parodytų pradžią. Petr.

PRANEŠIMAS.

Pranešu gerbiamiems tautiečiams, kad nuo š. m. vasario 4 d. esu vyriškų ir moteriškų rūbų siuvyklos savininku. Siuvyklos adresas kaip ir anksčiau: 4504 Brebeuf (kampas Mt. Royal), tel. FR 9141.

Šia proga dėkoju visiems klientams, parėmusiems mane savo užsakymais, lietuviams siūvėjams padėjusiems dirbti ir „Nepriklausomai Lietuvai“ už simpatingus skelbimus.

Jūsų siuvėjas

Mamertas R. Mačiukas.

SERGA TAUTIEČIAI

Jau ilgesnis laikas kai serga p. Bernotavičienė ir šiomis dienomis susirgo p. Zuperkienė.

J. Vilkienė paslydusi ir per tempusius sausgysles, S. Volungevičius kojų ligą, J. Valasimas paslydęs ir susižeidęs koją, S. Eršlovas.

SUTUOKTUVĖS

Vasario 7 d. susituokė Vytautas Česna su Milda Kavalaite. Šaunias vestuves Bukarest salėje iškėlė jaunosios tėvai pp. Kavalai. Jaunieji poverė tuvinės klonės išvyko į Laurentian kalnus.

Šį šeštadienį, vasario 14 d. 11 val. AV bažnyčioje tuokiasi inžinierius Zigmantas Rimša su Ramute Ivaškevičiute.

Susituokė Marija Gražulytė su Algirdu Girša ir Jozefina Vaškelytė su G. Boudreau.

PRAPLĖS DORCHESTER GATVĖ

Ji bus taip pertvarkyta, kad viduje bus žalias ruožas, o šonuose platūs keliai važiuoti, kaip ir Pijaus IX gatvėje.

PASKUTINIS ŠEŠTADIENIS PRIEŠ UŽGAVENES!

L. K. Moterų Dr.-ja vasario mėn. 14 d. 7 v. ruošia linksma

blynu baliu,

kuris įvyks La Salle Hall & Bowling Academy
5855 Verdun Ave.

Programoje: išraiškinis šokis—Birutė Vaitkūnaitė, solo — A. Stravinskaitė.

Skani vakarienė, alus, vynas, Laimės Šulinys ir kt. įvair.

Šokiams gros „MELODIJA“.

Įėjimas ir vakarienė 2 dol.

Pelnas skiriamas Vokietijoj vargstantiems tautiečiams šelpti.

Du spaudos baliai

Likimas sutapdino toje pačioje dienoje du Spaudos balius — metinį Montrealio lietuvių Spaudos balių ir pirmąjį Hamiltono lietuvių Spaudos balių, kuriuo buvo užbaigtas didysis spaudos platinimo vajuus Hamiltone.

Spaudos balius Hamiltone.

Hamiltono lietuvių kolonija, pasižyminti dideliu veiklumu ir pasiaukojimu lietuviškiems reikalams, yra pionierė ir spaudos reikaluose. „NL“ bendradarbio K. Barono iniciatyva, buvo sudaryta mišri spaudos platinimo komisija iš šių asmenų: pp. Barono, Daliaus, Prapuolenytės, Pleinio, Kežinaitytės, Bakšio, Gumbelevičiaus, Laugelio, Bungardo ir Svilo.

Ši komisija visą miestą pasidalino gatvėmis ir, platindama lietuvišką spaudą, apklankė namuose kiekvieną lietuvių. Šio vajuus pasekmėje yra gauta apie 250 naujų prenumeratorių. Tai yra didelis atsieikimas, ypač kolonijoje, kuri beturi tik tai per 1000 asmenų. Galima spėti, kad Hamiltone beveik ne liko šeimos, kuri neprenumeruotų kokio nors liet. laikraščio, bet daugumas asmenų prenumeruoja po kelis net laikraščius. Vien Lietuvių Enciklopedijos p. Daliaus Hamiltone yra išplatintas per 200 egzempliorių. Tokiu būdu Hamiltono lietuvių dviem atvejais yra prilygi visų Kanados lietuvių, nes jie Tautos Fondui yra davę per pusę visų pajamų, skirtų visai Kanadai ir L. Enciklopedijai ligšiol davę apie pusę visų prenumeratorių.

Tos pat Spaudos platinimo komisijos iniciatyva vajuus užbaigtas Spaudos baliu, kurin buvo pakviesti trijų Kanadoje išsineančių lietuviškų laikraščių redaktoriai. Visi jie nuoširdžiai dėkojo Hamiltono visuomenei už spaudos rėmimą ir vajuus organizatoriams už pionierišką iniciatyvą, didelį darbą ir aukojimąsi lietuvių palikimui. Ir KLB Hamiltono apvaldyba, įvertindama savo atsidėjusį darbuotojų gražų darbą, visiems suminėtiems vajuus vykdytojams, visai jų dešimkei, įteikė po „Lietuvių Tautos Žinyną“ per pirm. p. Mikšį.

Spaudos balių vedė vyriausis iniciatorius p. K. Baronas, kvietęs kalbėti „SA“ red. p. Kairį, „NL“ red. p. Kardelį, „TZ“ red. p. Šapoką, kleboną kun. dr. Tadaraušką ir KLB Kr. V-bos pirm. p. Matulionį.

SUSILAUKĖ DUKRELĖS

Juozapina ir Juozas Gabrusevičiai ir džiaugiasi pirmagime.

PAS PP. ČERNISOVUS

viešėjo šį Toronto atvykusi ir Montrealio lietuvių Spaudos balių jų gimnaitė Jonė Budriūnaitė.

GROVERS LTD KOMPANIJOS

darbininkai tebestreikuoja jau 10 mėnesių. Katolikų sindikatai priklauso šios imonės darbininkai nori išsikvoti geresnį atlyginimą, nes čia jis žemas. Petrusis.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Mamertas R. Mačiukas

Priimu užsakymus iš savo ir klientų medžiagų.

Augštos kokybės angliškos medžiagos, sąžiningas darbas, prieinama kaina.

Priėmimo val. kasdien 9—6;

penktadieniais ir šeštadieniais 9—9.

4504 BREBEUF (kampas Mt. Royal), Montreal.

Tel.: FR 9141.

Res. TU 6913.

TORONTO

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS TORONE.

Vasario mėn. 16 d. minėjimas Toronte įvyksta vasario mėn. 15 d. sekmadienį. Minėjimo tvarka: 12,30 pamaldos Sv. Pranciškaus bažnyčioje (Grase gatvėje) R. Katalikams. 9 val. ryto Sv. Jono bažnyčioje 274 Concord Ave., Evangelikams Liuteronams. 3,30 (piktualiai) iškilmingas minėjimas Italų salėje, 33 Brandon Ave..

Minėjime dalyvaus ir kalbą pasakys Ontario provincijos svietimo ministeris p. Dunlop. Be šio kalbės ir kiti augsti valdžios pareigūnai.

Plati ir įdomi meninė dalis, kurioje dalyvauja Toronto menininkai: op. sol. Pr. Radzevičiūtė, sol. Br. Marijošius, dueto sol. Ščepavičienė ir Prankienė, Jūros skautų tautinių šokių grupė, vadovaujama p. Ličkunaitės-Šadeikienės, deklamacijos ir pirmą kartą pasirodo Toronto Lietuvių choras (mišrus, moterų, vyrų), vedamas muz. St. Gailevičiaus.

Šia proga aukos ir Lietuvio pasai ir ženklai Tautos Fondui.

Toronto visuomenė kviečiama atlikti tautinę pareigą-gausiai dalyvauti.

LOK Prezidiumas.

alauš bare vienas tesėjo Kl. Kiaušas; svečius priėmė A. Adamonis; tiekėjais buvo: M. Poškus, J. Šulmistras, P. Ražanas, K. Lukas, P. Laurušonis, A. Pilypaitis, P. Krutskis. Tarnyba buvo stropi ir dženel meniška.

K. Lukas daug padėjo su automašina ir prieš balių ir po balių.

Dideliu paslaugumu ir nuosirdumu vyr. balius šeiminingu buvo J. Leknickas.

Didelė ir turtinga loterija (visi aukotojai bus paskelbti sekančiame „NL“ n-ry), sudarė didelį svečių susidomėjimą. Loteriją tvarkė komisija, prišaky su B. Katilium — O. Voroninkaitienė, J. Stankevičius ir S. Paulauskas, o loterijos bilietų traukimą vykdė publikos skirta komisija: V. Kačergius, p. Skinkis, p. Račinskas, J. Matulaitis, p. Rupšienė, p. Dauderienė, F. Pinkevičiūtė.

Pažymėtina, kad p. Rupšienė pardavė ir Tautinio drabužio bilietą Nr. 462632. Tėnka priminti, kad ligšiol yra likę 17 fantų neatsiimtų, o jų tarpe ir tautinis kostiumas. Čia skelbiami sąrašai neatsiimtų fantų ir visi laimėjusieji juos maloniai prašomi atsiiepti ir fantus atsiiepti iš redakcijos, su kuria galima susižinoti telefonu: HE 7920. Šie laimėjimai neriai neatsiiepti ir yra „NL“ redakcijoje:

Fanto nr.:	Bilieto nr.:
5	462632
16	462544
22	462850
26	463093
33	462875
36	462292
44	462033
48	463048
49	462794
53	462475
65	463166
67	462179
76	462432
78	462552
83	462776
88	462748
89	462203

Užbagiant reikia pažymėti, kad p. Piešinos vedama „Melo dija“ šokiams grojo dideliu atsidėjimu ir šokėjus patenkino visiškai, už ką jai priklauso padėka.

Didelis ačiū ir tarnybai ir visuomenei, kuri balių atsilankė.

SPAUDOS BALIUJE

tūla ponja rūbinėje užmiršo juodus zomšinius batelius. Prašoma kreiptis į NL.

Kalbinė pagalba teismuose, ištuokos, nuosavybės perdavimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos, pilietybės, pasakų parūpinimo, civilinės metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai, nuorašai ir fotokopijos. — Visokeriopos informacijos. — Lietuvių interesus gina prityrę specialistai, studijavę Ameriko ir Europos universitetuose.

UŽEIKITE ARBA PARASYKITE MŪSŲ BIURUI.

JONAS J. JUŠKAITIS

932 Dundas West, Toronto, Canada. Tel. EM 6-4880.

Specialiai 16 vasario radijo programa bus duodama vaikams ir visiems klausytojams per liet. radijo val. C. K. T. B. radijo stoty, banga 620, vasario 14 d., šeštadienį, 3 val. pp.

TORONTO APYLINKĖS

VALDYBOS RINKIMUOSE

gavo balsų: 1) Inž. Šakalys Vytautas 332, 2) Dipl. ekon. Beržinskas Juozas 324, 3) Dipl. inž. Jasinevičius Juozas 324, 4) St. Seimo narys Vaidotas Vaclovas 321, 5) Versl. Margis Antanas 307, 6) Darb. Dervinis Mykolas 278, 7) Prek. Juršaitis Jonas 269, 8) Mišk. Dvilaitis Juozas 232, 9) Braiž. Kiškis Antanas 204.

Pirmieji 7 yra išrinkti Toronto Apylinkės Valdybon, likusieji: kandidatai.

Balsavo 464 asmenys. (3 tūti). Registruotų lietuvių yra — 2.048. Balsavimo dieną išregistravo 76. Balsavo viso išregistravusių lietuvių 22 proc. Sekr.

TAUTŲ FESTIVALIS

pirmą kartą Kanadoj įvyks vasario 14 d., 8 val. vakare Massey Hall. Lietuviai pasirodys paskutinėje daly. Dainuos: „Jaunimo giesmė“, „Kur giria žaliuoja“, — veda muz. St. Gailevičius. Tautinių šokių grupė pašoks „Malūną“ ir „Kaivelį“. Vedėja p. Ličkunaitė-Šadeikienė.

LIETUVIŲ NAMŲ ATIDARYMAS

Nors Toronto lietuvių namai pradėti naudoti tuoj juos nupirkus, bet oficialus atidarymas įvyko po pusės metų. Per tą pereinamąjį laiką namas buvo viduj pertvarkytas ir atremontuotas. Atidarymo iškilmės vyko didžiojo salėj, kur prisirinko apie 200 žmonių. Namų atidarymo kalbą pasakė Namų Fondo V-bos pirmininkas J. Strazdas. Jis trumpai nupasaikojo namų išsigijimo istoriją ir tų namų reikšmę Toronto Lietuvių kolonijos ir bendrai lietuvių išlaikymo atžvilgiu.

LIETUVIŠKA REAL ESTATE ĮSTAIGA

E. Ridout Real Estate Ltd. atidarė naują įstaigą lietuvių gyvenamame rajone, 1460 Dundas St. W., prie Dufferin. Be kitų lietuvių čia dirba prityręs nuosavybių pardavimo agentas B. Sergautis. Nuosavybių pirkimo reikalus čia galima atlikti lietuvių kalba. Kadangi Ridout Real Estate yra viena iš žinomiausių šios rūšies įstaigų, reikia manyti, kad ši įstaiga lietuvių tarpe turės didelį pasisekimą.

VERSLININKŲ POBŪVIS

įvyks šeštadienį — vasario 21 d. 8 val. vak., Lietuvių Namuose. Verslininkus ir jų svečius prašome užsisakyti vietas iš anksto. Jei kas negavo pranešimo raštu, prašom skambinti tel. KE 3027 arba užieiti i Lietuvių Namus — 1129 Dundas St. W. Ila. vasario 16—18 d. nuo 7 iki 9 valandos vakare.

„Verslo“ Valdyba.

TORONTE ATIDARYTA

nauja lietuviška rūkalų parduvė — Vita Confectionery, 1033 College St., kampas Rusholme Park Cr. Tautiečiai palaiko tautiečius.

Dr. A. VALADKA

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

1081 Bloor St. W.-Toronto

priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2-4 pp. ir 6,30-8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933